

**Ympäristöministeriö,
Ilmastobarometri 2019**

15.2.2019

Kantar TNS Oy
Jaakko Hyry

t. 220402584

Tutkimuksen toteutus

- 15-74 –vuotiaat suomalaiset
- Aineisto edustaa manner-suomalaisia (ei sisällä Ahvenanmaata)

2.142

- 1013 vastausta
- Tutkimus toteutettiin TNS Gallupin Forum paneelissa, jossa on n. 40.000 vastaajaa käytettäväksi erilaisia suomalaisia edustavia tutkimusotantoja varten
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 3,0 %-yksikköä

- Kysely toteutettiin 1. - 7.2. 2019 välisenä aikana
- Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 12 minuuttia
- Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen ja vastaajien puoluekannatuksen mukaan

- Tutkimuslomake sisältää tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
- Kysymykset on suunniteltu Kantar TNS:n ja ympäristöministeriön / ilmastoviestinnän ohjausryhmän yhteistyönä

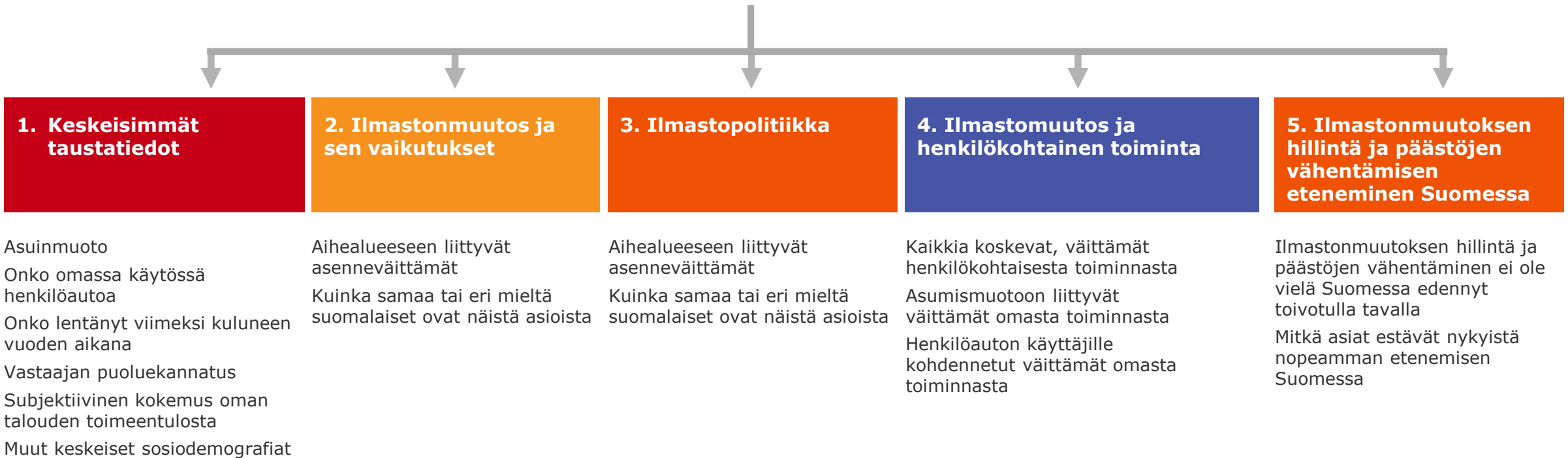

- Power Point-Raportti tuloksista kaikkien vastaajien tasolla ja keskeisistä taustatiedoista
- Muutos vuoteen 2015 verrattuna muuttumattomina pysyneiden kysymysten osalta

Ilmastobarometrin sisältö

Ilmastobarometri 2019 selvittää suomalaisten mielipiteitä ja asenteita liittyen ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin, ilmastopoliittikkaan, kansalaisten omaan toimintaan ilmastomuutoksen hidastamisessa sekä arvioita ilmastomuutoksen hillinnästä ja päästöjen vähentämisen etenemisestä Suomessa. Lisäksi selvitettiin vertailukelpoisin osin, miten kansalaisten asenteet olivat muuttuneet vuonna 2015 tehtyyn edelliseen Ilmastobarometriin verrattuna.

Aihealueet

Aineiston rakenne

Sukupuoli	n= 1013	Puoluekannatus	n= 1013	Elämänvaihe	n= 1013
	%		%		%
Nainen	50	KOK	12	Yksin asuva	31
Mies	50	SDP	14	Kaksin puolison kanssa	39
Ikä	n= 1013	PS	8	Lapsiperhe	19
	%	KESK	10	Muu	11
15-29 v	24	VAS	6	Ammattiryhmä	n= 1013
30-39 v	14	VIHR	9		%
40-54 v	24	MUU	8	Johtavassa asema/Ylempi toimihenkilö	11
55-65 v	18	Ei äänestä/Ei osaa sanoa/Ei halua sanoa	34	Alempi toimihenkilö	11
Yli 65 v	21	NUTS2x (PKS erikseen)	n= 1013	Työntekijä	23
Asutteko	n= 1005		%	Yrittäjä	5
	%	PKS	22	Eläkeläinen	28
Kerrostalossa	46	Uusimaa	9	Muu	22
Rivi-, pari- tai erillistalossa	19	Etelä-Suomi	21	Koulutus	n= 1002
Omakotitalossa	35	Länsi-Suomi	25		%
Onko itsellä käytössä henkilöauto	n= 1011	Pohjois- ja Itä-Suomi	23	Peruskoulutus	46
	%	Asuinpaikka II	n= 1013	Muu koulutus	39
Kyllä	73			Akateeminen	15
Ei	27	Pääkaupunkiseutu	22	Talouden taloudellinen tilanne	n= 994
		Muu kaupunki	53		%
		Maaseutu	25	Tulee erinomaisesti toimeen	11
				Tulee melko mukavasti toimeen	38
				Pärjään, kun tekee ostokset harkiten	32
				Joutuu ajoittain tinkimään ostoksista	12
				Joutuu tinkimään lähes kaikesta	7

Tutkimuksen tavoitteet, henkilöauton käyttö ja lentäminen

Tutkimuksen tavoite

Ilmastobarometri 2019 selvittää suomalaisten mielipiteitä ja asenteita liittyen ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin, ilmastopolitiikkaan, kansalaisten omaan toimintaan ilmastomuutoksen hidastamisessa sekä arvioita ilmastomuutoksen hillinnästä ja päästöjen vähentämisen etenemisestä Suomessa. Lisäksi selvitettiin vertailukelpoisin osin, miten kansalaisten asenteet olivat muuttuneet vuonna 2015 tehtyyn edelliseen Ilmastobarometriin verrattuna.

Henkilöauton käyttö ja lentäminen

Mielenkiintoisina taustatietoina selvitettiin, kuinka monella kohderyhmään kuuluvalla on henkilöauto omassa käytössä ja kuinka moni oli lentänyt viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Henkilöauto on omassa käytössä selkeällä enemmistöllä 15-74 –vuotiaista suomalaisista (73%). Muita useammin henkilöauto on käytössä miehillä sekä kokoomuksen ja keskustan kannattajilla. Muita harvemmin 15-29 –vuotiailla ja naisilla. Lisäksi muita useammin henkilöauto on käytössä maaseudulla, omakotitalossa, rivi-, pari tai erillistalossa asuvilla, niillä jotka kokevat tulevansa hyvin toimeen sekä niillä, jotka ovat matkustaneet lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Hieman alle puolet (45%) 15-74 –vuotiaista suomalaisista ilmoittaa matkustaneensa lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana. Muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet kokoomuksen ja vihreiden kannattajat ja akateemisesti koulutetut. Muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet peruskoulutetut vastaajat. Lisäksi muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet pääkaupunkiseudulla asuvat hyvin toimeen tulevat vastaajat. Toisaalta muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet maaseudulla asuvat ja ne, jotka kokevat joutuvansa tinkimään taloutensa menoista.

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

Vastaajilta kysyttiin muutamia ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Samankielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämissä (suluissa samankielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Seuraavien vuosikymmenien aikana ilmastonmuutoksella on globaalisti todennäköisesti enemmän haitallisia kuin myönteisiä vaikutuksia (85%/9%)
2. Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire (83%/12%)
3. Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa (85%/12%)
4. Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa (83%/13%)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämissä:

1. Tutkijat ovat yksimielisiä ilmaston lämpenemisen syistä (58%/31%)
2. Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle (59%/27%)
3. Ilmastonmuutos johtuu pääosin ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä (75%/17%)

Samankielisyys aihepiirien väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, akateemisesti koulutetut, vasemmistoliiton kannattajat sekä vihreiden kannattajat. Sen sijaan erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisten kannattajat, keskustan kannattajat, oman arvionsa mukaan erinomaisesti toimeen tulevat, maaseudulla asuvat sekä jossain määrin myös omakotitalossa asuvat ja 15-29 -vuotiaat vastaajat.

Keskeiset tulokset, ilmastopolitiikka

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin 21 kpl ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Vastaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin ilmastopolitiikkaan liittyvän väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Tässä aihepiirissä samanmielisyys oli suurinta seuraavissa väittämissä (suluissa samanmielisuuden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin (79%/13%)
2. Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua mm. sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin (78%/15%)
3. Kunnan tulee luoda asukkailleen mahdollisuus ilmastoystävälliseen arkeen (esim. asumisessa ja liikkumisessa) (76%/15%)
4. Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajat maksavat niistä ja vastaavasti keventää muuta verotusta (74%/18%)
5. Ilmastonmuutoksen hillinnän tulisi olla yksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden kärkiteemoja syksyllä 2019 (71%/21%)
6. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja (70%/24%)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä:

1. Uusien bensiini- ja dieselkäyttöisten henkilöautojen myynti pitäisi kieltää vuodesta 2030 alkaen (33%/54%)
2. Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastopakolaisia (43%/46%)
3. Liikenteen fossiilisten polttoaineiden verotusta pitäisi nostaa (47%/39%)
4. Ruuan verotusta tulisi kehittää niin, että ruuan verotusta yleisesti laskettaisiin mutta päästöiltään suurempien tuotteiden kuten lihan ja maitotuotteiden verotusta nostettaisiin (48%/42%)
5. Vähäpäästöisen energian käyttöä on lisättävä Suomessa riippumatta siitä, miten se vaikuttaisi energian hintaan (56%/34%)

Samanmielisyys aihepiirin väittämistä tai osassa niistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, 15-29 –vuotiaat, 30-39 –vuotiaat, akateemisesti koulutetut, vasemmistoliiton kannattajat, vihreiden kannattajat, pk-seudun asukkaat sekä kerrostalossa asuvat.

Sen sijaan erimielisyys aihepiirin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa ryhmissä: Miehet, 40-65 –vuotiaat, perussuomalaisten kannattajat, keskustan kannattajat, arvioi taloutensa tulevan erinomaisesti toimeen, maaseudulla asuvat, omakotitalossa asuvat, mutta myös ne jotka joutuvat taloudessaan tinkimään lähes kaikesta.

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Sitten vastaajilta kysyttiin 27 kpl ilmastonmuutokseen ja vastaajan henkilökohtaiseen toimintaan liittyviä väittämiä. Vastaaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka hyvin tai huonosti he arvioivat niiden kuvaavan itseään/omaa toimintaansa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa melko huonosti (2) Kuvaa melko hyvin (3) Kuvaa erittäin hyvin (4) ja En osaa sanoa)

Tässä aihepiirissä kuvaavuus oli suurinta seuraavissa väittämissä (suluissa kuvaa hyvin/kuvaa huonosti yhteenlasketut %-osuudet):

1. Olen huolissani ilmastonmuutoksesta (74%/22%)
2. Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta (62%/29%)
3. Olen vähentänyt sähkön- /lämmönkulutustani (59%/34%)
4. Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin (59%/29%)
5. Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia muutaman prosentin nettotuloistani esim. haittaverojen kautta (47%/44%)
6. Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani (46%/46%)
7. Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastosyistä (46%/47%)

Seuraavien aihepiirin väittämien arvioitiin kuvaavan huonoimmin itseä/omaa toimintaa:

1. Toimin aktiivisesti kansalaisjärjestössä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi (14%/79%)
2. Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla (15%/74%)
3. Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimppakyyti) (19%/71%)
4. Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni (24%/67%)
5. Olen lisännyt varautumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin (30%/63%)
6. Olen selvittänyt oman hiilijalanjälkeni päästölaskurilla (32%/62%)
7. Aion seuraavan 5 vuoden aikana kompensoida toiminnastani aiheutuvia päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla (24%/61%)

Sopivuus itsen/omaan toimintaan oli aihepiirin väittämistä tai osassa niistä muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, 15-29 –vuotiaat, akateemisesti koulutetut, vasemmistolion kannattajat, vihreiden kannattajat, SDP:n kannattajat, pk-seudun asukkaat, kerrostalossa asuvat.

Sen sijaa toimintalista epäsopevuus itselle koettiin suurimmaksi seuraavissa ryhmissä: Miehet, 40-65 –vuotiaat, perussuomalaisten kannattajat, keskustan kannattajat, ei poliittista kantaa, ei äänestäisi, oman arvionsa mukaan taloudessaan erinomaisesti toimeen tulevat, maaseudulla asuvat, omakotitalossa asuvat sekä ne jotka oman arvionsa mukaan joutuvat taloudessaan tinkimään hankinnoista.

Keskeiset tulokset, ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa

Lopuksi vastaajilta kysyttiin 10 kpl väittämää. Vastaajia pyydettiin arvioimaan asia kerrallaan, kuinka paljon ne estävät ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähentämisen etenemistä Suomessa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Estää merkittävästi (1) Estää osittain (2) Ei juurikaan estä (3) Ei estä lainkaan (4) ja En osaa sanoa)

Esteiden arvioitiin olevan pienimpiä seuraavissa asioissa (suluissa **estää** / **ei estä** yhteenlasketut %-osuudet (1+2)/ (3+4)):

1. Tietoa päästöjä vähentävistä ratkaisuista ei ole riittävästi **(53%/33%)**
2. Suomalaisten kriisitietoisuus ilmastonmuutoksesta ei ole vielä riittävällä tasolla **(54%/30%)**
3. Päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa **(55%/27%)**

Seuraavien asioiden arvioitiin estävän eniten ilmastonmuutoksen hillintää ja päästöjen vähenemisen etenemistä Suomessa:

1. Vähäpäästöisen elämän mahdollistavat tuotteet ja palvelut ovat kalliita **(72%/18%)**
2. Poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleevalintansa **(70%/18%)**
3. Runsaasti päästöjä tuottavilla eturyhmillä on vahva asema yhteiskunnallisessa päätöksenteossa **(63%/18%)**
4. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille **(63%/19%)**
5. Se, että muut maat eivät vähennä päästöjään yhtä nopeasti kuin Suomi **(64%/25%)**
6. Suomalaisten ovat haluttomia muuttamaan kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisimmiksi **(64%/24%)**

Seuraavat väestöryhmät näkevät esteitä (kaikissa tai useissa asioissa) muita enemmän: Naiset, vihreiden kannattajat, akateemisesti koulutetut, vasemmistoliiton kannattajat, SDP:n kannattajat ja ne, jotka taloudessaan joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

Sen sijaan esteitä nähdään muita vähemmän seuraavissa ryhmissä: Miehet, 15-29 –vuotiaat, kokoomuksen kannattajat, perussuomalaisten kannattajat, keskustan kannattajat, sekä ne, ja jossain määrin myös ne, jotka arvioivat tulevaisuutensa omassa taloudessaan erinomaisesti toimeen.

Keskeiset muutokset 2015 → 2019

Ilmastomuutos ja sen vaikutukset

Selkeimmät muutokset samanmielisyydessä vuodesta 2015 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Tutkijat ovat yksimielisiä ilmaston lämpenemisen syistä (37%→58%)
- Ilmastomuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle (67%→76%)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 9% -yksikön.

Ilmastopoliikkaan liittyvät mielipiteet

Suurimmat muutokset samanmielisyydessä vuodesta 2015 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Ilmastomuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallituksen kärkiteemoja (52%→70%)
- Kehitysmaat ja köyhimmät ihmiset kärsivät ilmastonmuutoksesta eniten, joten rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa (46%→61%)
- Suomen tulisi suunnata kehitysapua enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi (49%→63%)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 10% -yksikön.

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Tällä hetkellä enemmistö (59%) haluaisi lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaista ratkaisuista, vuonna 2015 osuus oli 49% 15-74 -vuotiaista suomalaisista. Selkeä muutos (29% → 41%) on tapahtunut arvioissa, jonka mukaan vastaaja on muuttanut omaa liikkumistaan, ruokailutottumuksiaan tai asumisratkaisujaan ilmastomuutosta hillitseviksi.

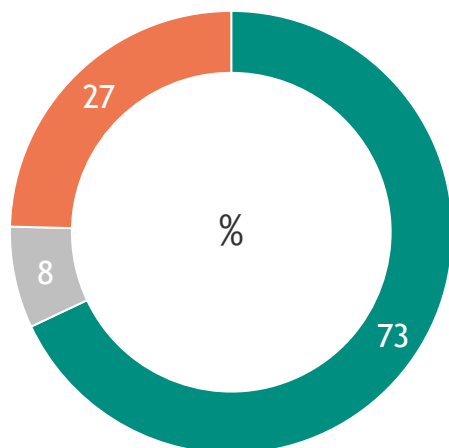
Tällä hetkellä 30% vastaajista ilmoittaa (2015 20%), että on lisännyt omaa varautumista sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Vuoteen 2015 verrattuna myös yhä useampi (31%→44%) aikoo äänestää eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka toimii ilmastonmuutoksen hyväksi.

Onko henkilöautoa omassa käytössä ja lentäminen viimeisen vuoden kuluessa

Onko käytössä henkilöauto, väestöryhmät 1

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2019 (n=1013)

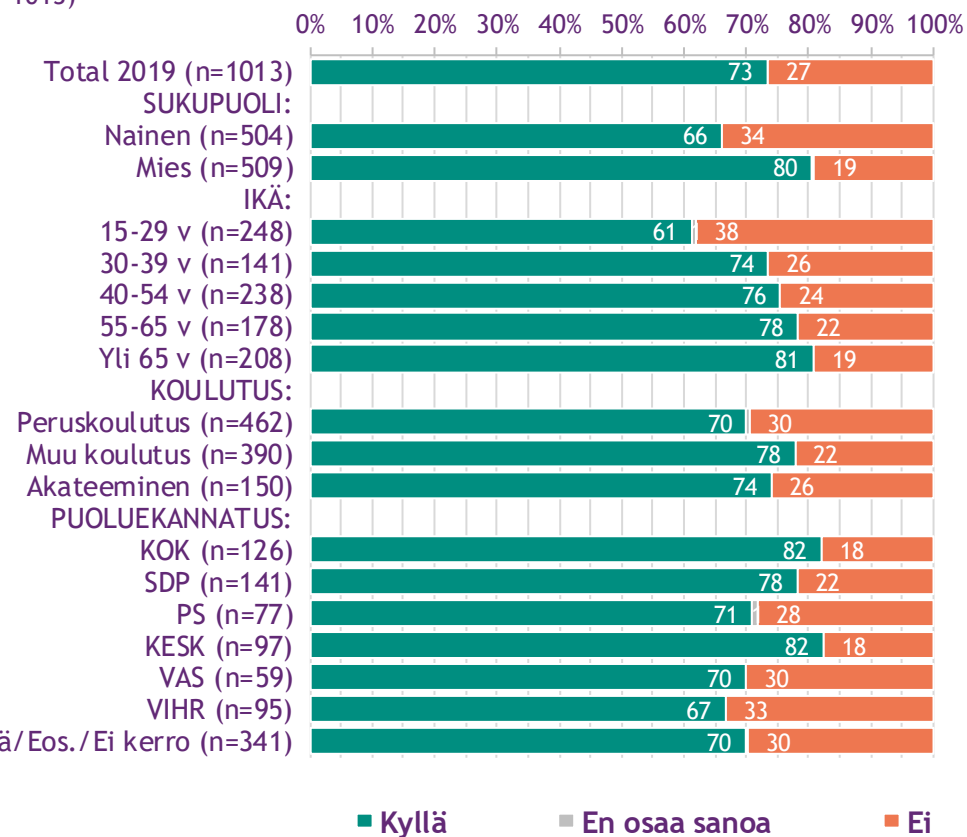
- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Henkilöauto on omassa käytössä selkeällä enemmistöllä 15-74 –vuotiaista suomalaisista (73%).

Muita useammin henkilöauto on käytössä miehillä sekä kokoomuksen ja keskustan kannattajilla. Muita harvemmin 15-29 –vuotiailla ja naisilla.

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

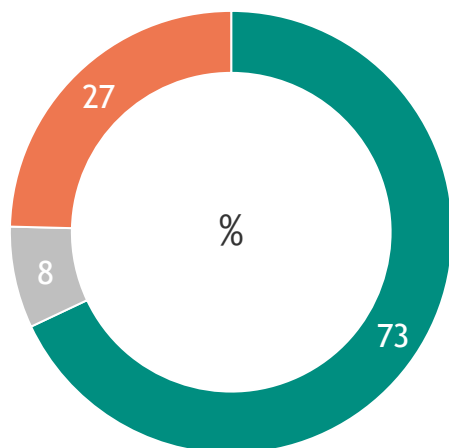
Total 2019 (n=1013)

Onko käytössä henkilöauto, väestöryhmät 2

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

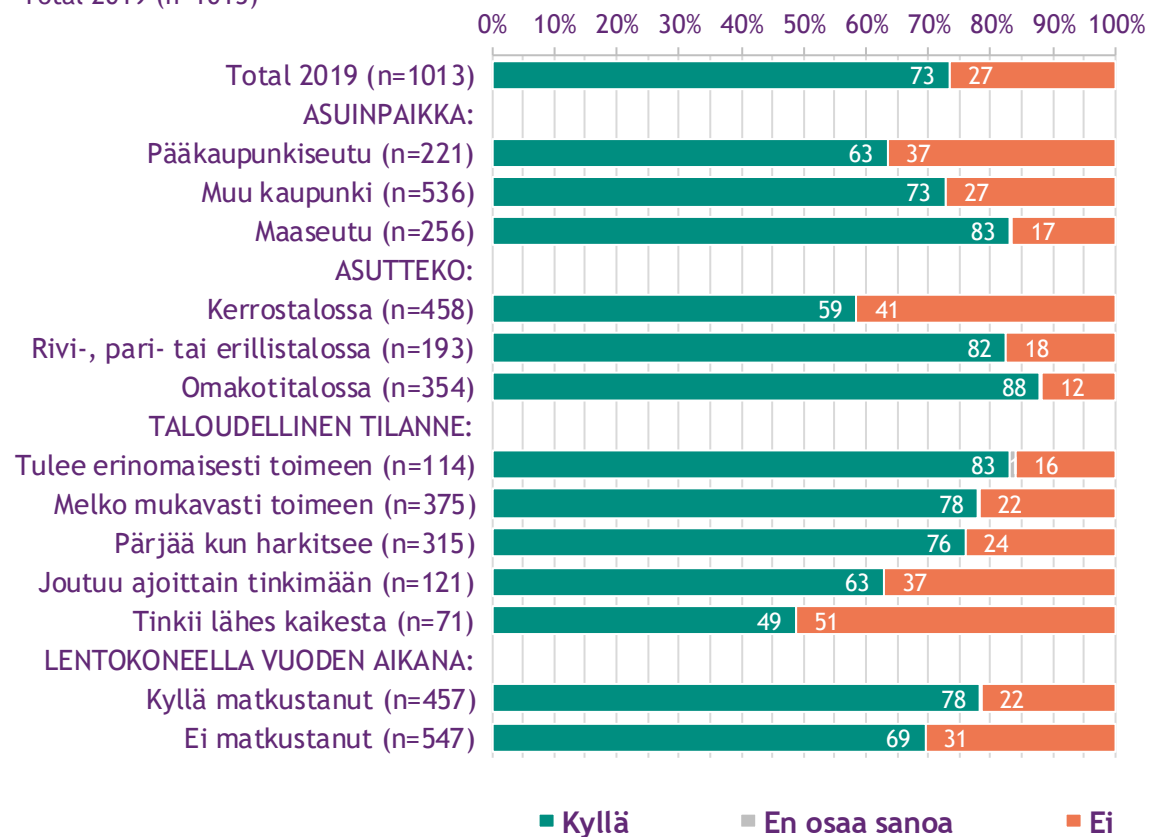
Total 2019 (n=1013)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2019 (n=1013)

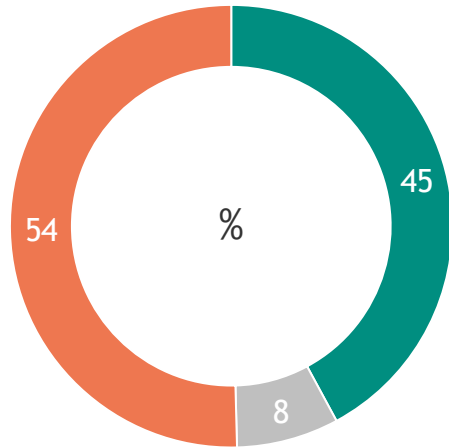

Lisäksi muita useammin henkilöauto on käytössä maaseudulla, omakotitalossa, rivi-, pari tai erillistalossa asuvilla, niillä jotka kokevat tulevansa hyvin toimeen sekä niillä jotka ovat matkustaneet lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Onko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana, väestöryhmät 1

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2019 (n=1013)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

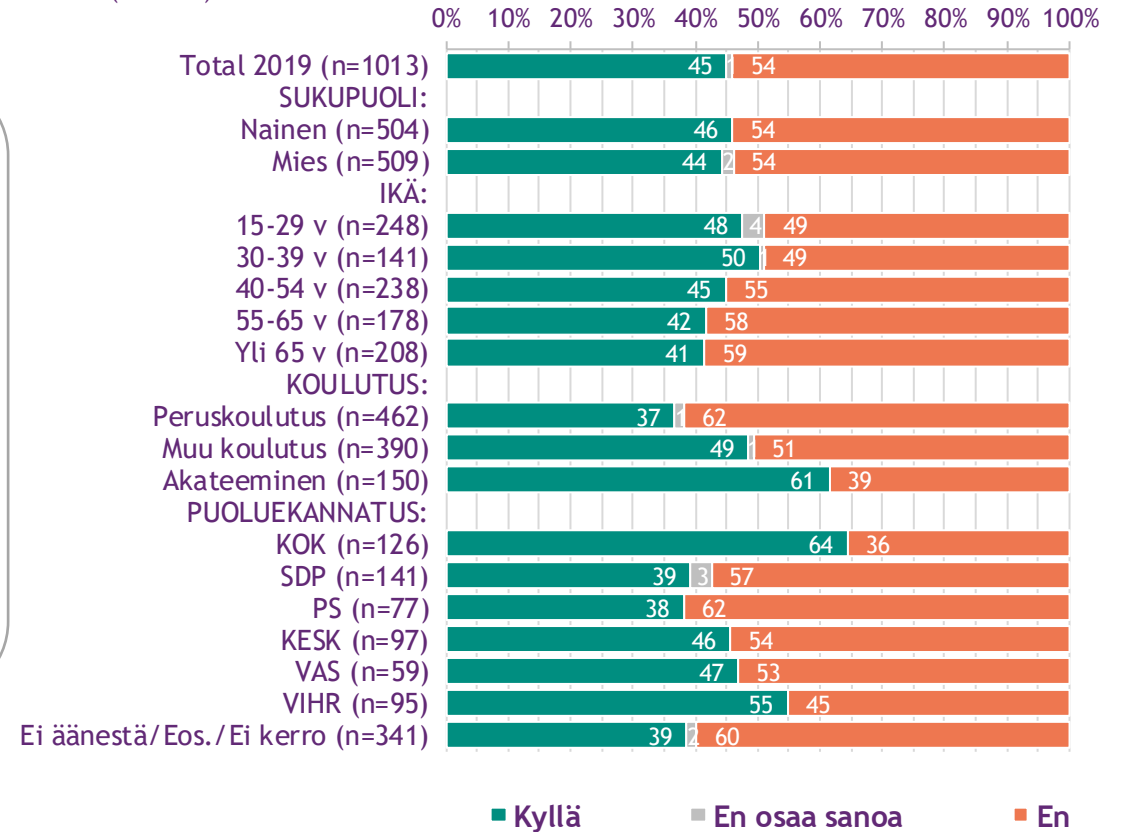
Hieman alle puolet (45%) 15-74 –vuotiaista suomalaisista ilmoittaa matkustaneensa lentokoneella viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet kokoomuksen ja vihreiden kannattajat ja akateemisesti koulutetut.

Muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet peruskoulutetut.

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

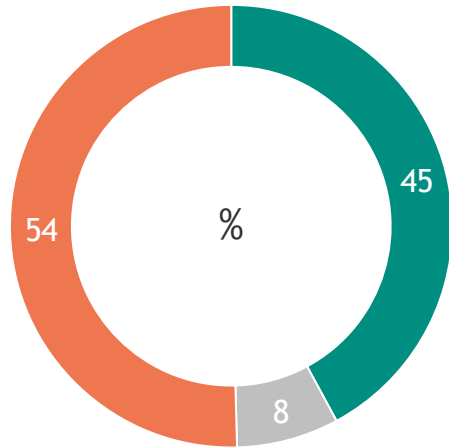
Total 2019 (n=1013)

Onko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana, väestöryhmät 2

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2019 (n=1013)

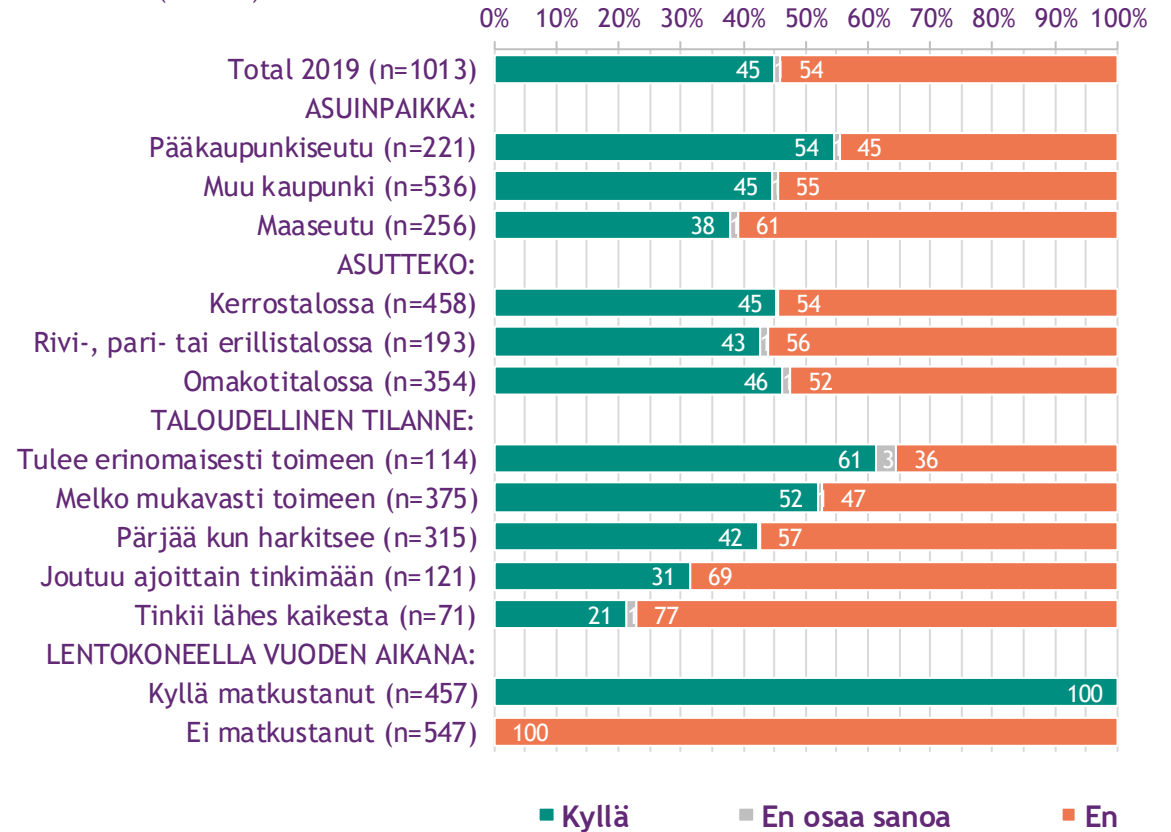
- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Lisäksi muita useammin lentokoneella ovat matkustaneet pääkaupunkiseudulla asuvat hyvin toimeen tulevat vastaajat.

Toisaalta muita harvemmin lentokonetta ovat käyttäneet maaseudulla asuvat ja ne, jotka joutuvat tinkimään taloutensa menoista.

Oletko matkustanut lentokoneella viimeisen vuoden aikana?

Total 2019 (n=1013)

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire
Saman-/erimielisyys 83%/12%

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa
Saman-/erimielisyys 85%/12%

Seuraavien vuosikymmenien aikana ilmastonmuutoksella on globaalisti todennäköisesti enemmän haitallisia kuin myönteisiä vaikutuksia
Saman-/erimielisyys 85%/9%

Samanmielisyys suurinta

Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa
Saman-/erimielisyys 83%/13%

Samanmielisyys aihepiirin väittämistä suurinta

- Naiset
- Akateemisesti koulutetut
- Vasemmistoliiton kannattajat
- Vihreiden kannattajat

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

Erimielisyys aihepiirin väittämistä suurinta

- Miehet
- Perussuomalaisten kannattajat
- Keskustan kannattajat
- Erinomaisesti toimeen tulevat
- Maaseudulla asuvat

Jossain määrin myös

- Omakotitalossa asuvat
- 15-29 -vuotiaat

Erimielisyys suurinta

Tutkijat ovat yksimielisiä ilmaston lämpenemisen syistä
Saman-/erimielisyys 58%/31%

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle
Saman-/erimielisyys 59%/27%

Ilmastonmuutos johtuu pääosin ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä
Saman-/erimielisyys 75%/17%

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET

Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittämä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2019 (n=1013)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset, väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittäjä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2019 (n=1013)	SUKU PUOLI :	Nainen (n=504)	Mies (n=509)	IKÄ:	15-29 v (n=248)	30-39 v (n=141)	40-54 v (n=238)	55-65 v (n=178)	Yli 65 v (n=208)	KOULUTUS:	Peruskoulutus (n=462)	Muu koulutus (n=390)	Akateeminen (n=150)	PUOLUE KANNATUKS:	KOK (n=126)	SDP (n=141)	PS (n=77)	KESK (n=97)	VAS (n=59)	VIHR (n=95)	Ei äänestä/ Eos./Ei kerro (n=341)
Seuraavien vuosikymmenien aikana ilmastonmuutoksella on globaalisti todennäköisesti enemmän haitallisia kuin myönteisiä vaikutuksia.	3,42		3,57	3,26		3,33	3,43	3,39	3,51	3,47		3,36	3,44	3,55		3,48	3,39	3,08	3,22	3,65	3,70	3,44
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,38		3,59	3,17		3,27	3,41	3,44	3,39	3,39		3,30	3,41	3,53		3,37	3,28	2,98	3,06	3,65	3,70	3,45
Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire.	3,36		3,53	3,19		3,26	3,41	3,33	3,44	3,42		3,31	3,36	3,57		3,45	3,28	2,87	3,20	3,62	3,76	3,36
Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa.	3,34		3,52	3,16		3,26	3,38	3,34	3,35	3,39		3,25	3,39	3,50		3,38	3,37	2,92	3,06	3,60	3,73	3,34
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai seuraavalle sukupolvelle lähitulevaisuudessa.	3,26		3,45	3,08		3,25	3,34	3,23	3,27	3,26		3,24	3,24	3,42		3,15	3,21	2,91	3,01	3,61	3,65	3,31
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai seuraavalle sukupolvelle yli 10 vuoden aikajänteellä.	3,23		3,43	3,04		3,19	3,37	3,25	3,18	3,20		3,16	3,23	3,44		3,15	3,23	2,80	2,87	3,53	3,66	3,28
Ilmastonmuutoksen hillitseminen edellyttää uutta osaamista, esimerkiksi uusia teknisiä ratkaisuja, mikä puolestaan voi luoda työpaikkoja ja parantaa Suomen kilpailukykyä.	3,21		3,33	3,10		3,07	3,26	3,22	3,23	3,32		3,15	3,25	3,34		3,30	3,18	2,89	3,15	3,36	3,46	3,19
Ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle.	3,17		3,26	3,09		3,06	3,21	3,21	3,23	3,18		3,08	3,19	3,41		3,15	3,04	3,08	3,10	3,21	3,50	3,20
Ilmastonmuutos johtuu pääosin ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä.	3,15		3,25	3,05		3,05	3,21	3,20	3,18	3,15		3,11	3,14	3,30		3,06	3,13	2,75	2,93	3,43	3,50	3,19
Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle.	2,85		2,99	2,73		2,88	2,91	2,82	2,81	2,85		2,82	2,82	3,02		2,75	2,82	2,43	2,91	3,10	3,22	2,83
Tutkijat ovat yksimielisiä ilmaston lämpenemisen syistä.	2,81		2,87	2,75		2,77	2,80	2,71	2,81	2,96		2,76	2,78	3,01		2,78	2,81	2,48	2,76	3,05	3,19	2,74

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset, väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittäjä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2019 (n=1013)	ASUINPAIKKA:	Pääkaupunkiseutu (n=221)	Muu kaupunki (n=536)	Maaseutu (n=256)	ASUTTEKO :	Kerrostalossa (n=458)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=193)	Omakotitalossa (n=354)	TALOUDELLINEN TILANNE :	Tulee erinomaisesti toimeen (n=114)	Melko mukavasti toimeen (n=375)	Pärjää kun harkitsee (n=315)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=121)	Tinkii lähes kaikista (n=71)	LENTOKONEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkustanut (n=457)	Ei matkustanut (n=547)
Seuraavien vuosikymmenien aikana ilmastonmuutoksella on globaalisti todennäköisesti enemmän haitallisia kuin myönteisiä vaikutuksia.	3,42		3,47	3,44	3,32		3,44	3,47	3,37		3,33	3,42	3,45	3,45	3,36		3,43	3,42
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,38		3,36	3,42	3,29		3,40	3,46	3,30		3,17	3,40	3,36	3,55	3,32		3,39	3,37
Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire.	3,36		3,42	3,40	3,24		3,43	3,41	3,25		3,25	3,39	3,37	3,41	3,35		3,39	3,37
Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista uhista maailmassa.	3,34		3,36	3,38	3,24		3,39	3,44	3,23		3,08	3,40	3,35	3,42	3,24		3,35	3,35
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai seuraavalle sukupolvelle lähitulevaisuudessa.	3,26		3,22	3,32	3,18		3,32	3,35	3,16		3,05	3,30	3,28	3,31	3,27		3,28	3,26
Ilmastonmuutos voi aiheuttaa merkittäviä haittoja minulle tai seuraavalle sukupolvelle yli 10 vuoden aikajänteellä.	3,23		3,21	3,31	3,09		3,27	3,26	3,18		3,00	3,27	3,27	3,30	3,12		3,28	3,21
Ilmastonmuutoksen hillitseminen edellyttää uutta osaamista, esimerkiksi uusia teknisiä ratkaisuja, mikä puolestaan voi luoda työpaikkoja ja parantaa Suomen kilpailukykyä.	3,21		3,26	3,23	3,13		3,25	3,25	3,15		3,19	3,27	3,17	3,23	3,12		3,25	3,20
Ilmastonmuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle.	3,17		3,17	3,23	3,06		3,19	3,11	3,18		3,08	3,22	3,16	3,22	3,10		3,21	3,16
Ilmastonmuutos johtuu pääosin ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä.	3,15		3,22	3,19	3,00		3,23	3,14	3,05		3,02	3,18	3,15	3,23	3,16		3,17	3,14
Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat uhka Suomen taloudelle.	2,85		2,84	2,91	2,74		2,92	2,84	2,78		2,63	2,91	2,90	2,76	2,83		2,88	2,85
Tutkijat ovat yksimielisiä ilmaston lämpenemisen syistä.	2,81		2,87	2,84	2,68		2,86	2,83	2,73		2,73	2,87	2,79	2,79	2,61		2,82	2,80

Ilmastopolitiikka

Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin
Saman-/erimielisyys 79%/13%

Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua mm. sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin
Saman-/erimielisyys 78%/15%

Samanmielisyyttä aihepiirin väittämistä suurinta

- Naiset
- 15-29 –vuotiaat, osittain
- 30-39 –vuotiaat, osittain
- Akateemisesti koulutetut
- Vasemmistoliiton kannattajat
- Vihreiden kannattajat
- Pk-seudun asukkaat
- Kerrostalossa asuvat, osittain

Vähäpäästöisen energian käyttöä on lisättävä Suomessa riippumatta siitä, miten se vaikuttaisi energian hintaan
Saman-/erimielisyys 56%/34%

Ruuan verotusta tulisi kehittää niin, että ruuan verotusta yleisesti laskettaisiin mutta päästöiltään suurempien tuotteiden kuten lihan ja maitotuotteiden verotusta nostettaisiin
Saman-/erimielisyys 48%/42%

Liikenteen fossiilisten polttoaineiden verotusta pitäisi nostaa
Saman-/erimielisyys 47%/39%

Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastopakolaisia
Saman-/erimielisyys 43%/46%

Uusien bensiini- ja dieselkäyttöisten henkilöautojen myynti pitäisi kieltää vuodesta 2030 alkaen
Saman-/erimielisyys 33%/54%

Kunnan tulee luoda asukkailleen mahdollisuus ilmastoystävälliseen arkeen (esim. asumisessa ja liikkumisessa)
Saman-/erimielisyys 76%/15%

Samanmielisyyttä suurinta

Ilmastopolitiikka

Erimielisyys suurinta

Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajat maksavat niistä ja vastaavasti keventää muuta verotusta
Saman-/erimielisyys 74%/18%

Ilmastonmuutoksen hillinnän tulisi olla yksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden kärkiteemoja syksyllä 2019
Saman-/erimielisyys 71%/21%

Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja
Saman-/erimielisyys 70%/24%

Erimielisyys aihepiirin väittämistä suurinta

- Miehet
- 40-65 –vuotiaat, osittain
- Perussuomalaisten kannattajat
- Keskustan kannattajat
- Taloudessaan erinomaisesti toimeen tulevat, osittain
- Maaseudulla asuvat, osittain
- Omakotitalossa asuvat, osittain
- Jos joutuu tinkimään taloudessaan lähes kaikesta

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (1/2)

ILMASTOPOLITIikkaan LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT

Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2019 (n=1013)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

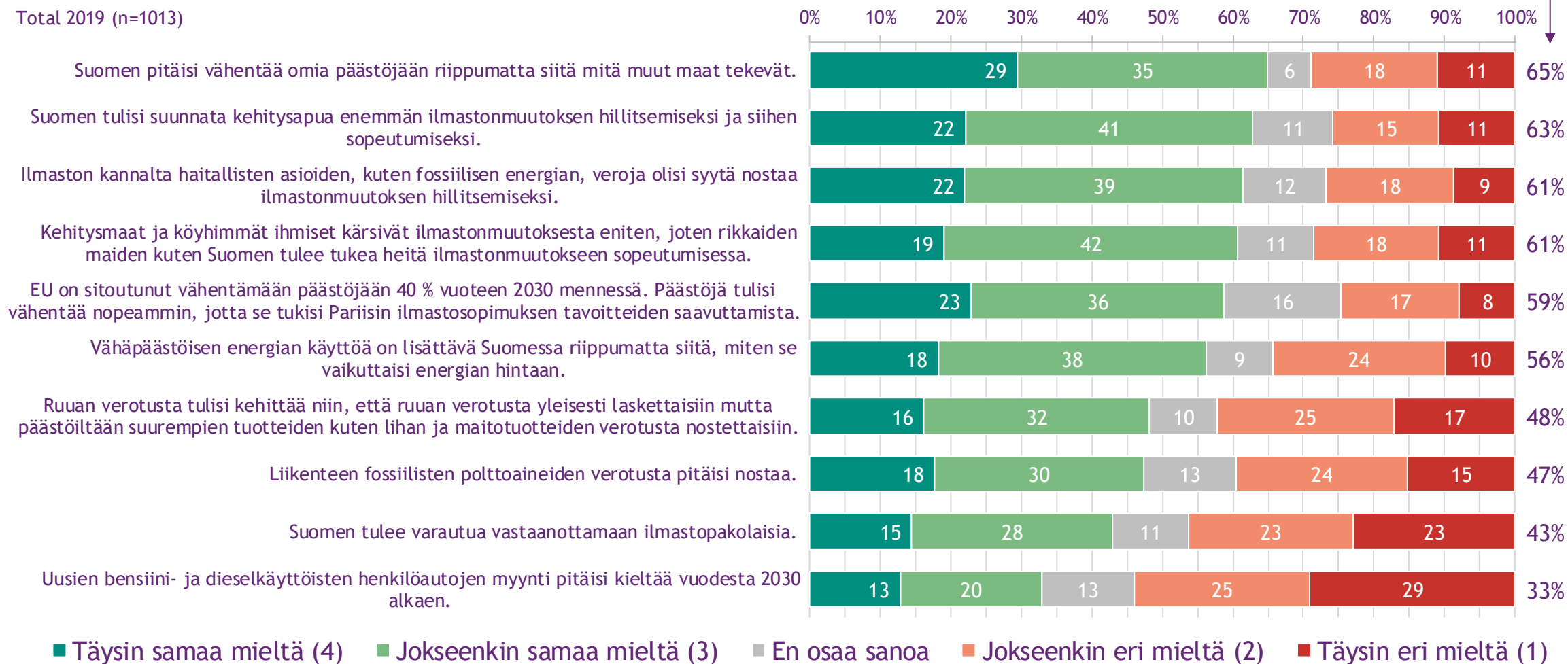
Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (2/2)

ILMASTOPOLITIikkaan LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT

Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2019 (n=1013)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (1/2), väestöryhmät 1

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2019 (n=1013)	SUKU PUOLI :	Nainen (n=504)	Mies (n=509)	IKÄ:	15-29 v (n=248)	30-39 v (n=141)	40-54 v (n=238)	55-65 v (n=178)	Yli 65 v (n=208)	KOULU TUS:	Peruskou- lutus (n=462)	Muu koulutus (n=390)	Akateem- inen (n=150)	PUOLUE KANNAT US:	KOK (n=126)	SDP (n=141)	PS (n=77)	KESK (n=97)	VAS (n=59)	VIHR (n=95)	Ei äänestä/ Eos./Ei kerro (n=341)
Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin.	3,20		3,30	3,10		3,10	3,22	3,18	3,25	3,26		3,12	3,20	3,43		3,31	3,13	2,86	3,00	3,39	3,69	3,15
Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua mm. sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin.	3,12		3,22	3,03		3,04	3,07	3,16	3,16	3,19		3,12	3,08	3,23		3,08	3,11	2,85	2,91	3,31	3,37	3,12
Kunnan tulee luoda asukkailleen mahdollisuus ilmastoystävälliseen arkeen (esim. asumisessa ja liikkumisessa).	3,11		3,26	2,96		3,14	3,25	2,97	3,16	3,08		3,11	3,03	3,29		3,05	3,03	2,85	2,76	3,46	3,50	3,16
Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajat maksavat niistä ja vastaavasti keventää muuta verotusta.	3,05		3,15	2,96		2,92	3,20	3,00	3,10	3,15		3,01	3,01	3,26		3,12	3,01	2,65	2,87	3,42	3,40	3,03
Ilmastonmuutoksen hillinnän tulisi olla yksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden kärkiteemoja syksyllä 2019.	3,02		3,20	2,84		3,05	3,05	2,89	3,04	3,07		2,99	2,98	3,19		3,05	2,92	2,32	2,99	3,47	3,58	2,99
Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	3,00		3,22	2,79		3,11	3,06	2,90	2,96	2,98		2,99	2,94	3,20		2,99	2,92	2,38	2,86	3,40	3,67	2,97
EU:n tulee näyttää muulle maailmalle esimerkkiä ilmastonmuutoksen hillitsemisessä riippumatta siitä vaikuttaisiko tämä positiivisesti tai negatiivisesti EU:n kilpailukykyyn.	3,00		3,19	2,82		3,03	3,09	2,85	3,04	3,06		3,00	2,94	3,14		2,94	2,98	2,35	2,89	3,34	3,57	2,97
Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa.	2,97		3,16	2,78		3,01	2,98	2,94	2,95	2,94		2,88	2,95	3,26		2,95	2,91	2,30	2,84	3,33	3,60	2,92
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.	2,95		3,13	2,78		2,98	3,03	2,81	3,00	3,00		2,92	2,89	3,19		2,88	2,86	2,36	2,78	3,39	3,56	2,97
Päästöttömien ja vähäpäästöisten autojen autoveroa pitäisi laskea ja suuripäästöisten autojen vuosittaista ajoneuvoveroa pitäisi nostaa.	2,90		2,97	2,83		2,97	3,00	2,83	2,78	2,93		2,86	2,86	3,13		3,02	2,82	2,40	2,77	3,08	3,41	2,88

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (2/2), väestöryhmät 1

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2019 (n=1013)	SUKU PUOLI :	Nainen (n=504)	Mies (n=509)	IKÄ:	15-29 v (n=248)	30-39 v (n=141)	40-54 v (n=238)	55-65 v (n=178)	Yli 65 v (n=208)	KOULU TUS:	Peruskou lutus (n=462)	Muu koulutus (n=390)	Akateem inen (n=150)	PUOLUE KANNAT US:	KOK (n=126)	SDP (n=141)	PS (n=77)	KESK (n=97)	VAS (n=59)	VIHR (n=95)	Ei äänestä/ Eos./Ei kerro (n=341)
Suomen pitäisi vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.	2,89		3,14	2,65		3,02	2,98	2,80	2,84	2,81		2,87	2,82	3,10		2,84	2,81	2,13	2,70	3,37	3,54	2,90
EU on sitoutunut vähentämään päästöjään 40 % vuoteen 2030 mennessä. Päästöjä tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.	2,88		3,11	2,68		2,90	2,95	2,82	2,84	2,94		2,88	2,83	3,02		2,78	2,83	2,34	2,77	3,32	3,42	2,85
Ilmaston kannalta haitallisten asioiden, kuten fossiilisen energian, veroja olisi syytä nostaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	2,85		3,01	2,71		2,97	2,90	2,72	2,75	2,88		2,81	2,76	3,14		2,83	2,86	2,26	2,70	3,27	3,41	2,79
Suomen tulisi suunnata kehitysapua enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.	2,84		2,96	2,73		2,83	2,87	2,77	2,89	2,86		2,83	2,74	3,10		2,90	2,79	2,24	2,73	3,37	3,30	2,79
Kehitysmaat ja köyhimmät ihmiset kärsivät ilmastonmuutoksesta eniten, joten rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.	2,77		2,87	2,68		2,73	2,66	2,64	2,90	2,92		2,72	2,71	3,05		2,67	2,77	2,11	2,85	3,34	3,35	2,67
Vähäpäästöisen energian käyttöä on lisättävä Suomessa riippumatta siitä, miten se vaikuttaisi energian hintaan.	2,71		2,84	2,59		2,88	2,77	2,54	2,67	2,73		2,68	2,63	3,02		2,71	2,67	2,27	2,63	3,08	3,40	2,62
Liikenteen fossiilisten polttoaineiden verotusta pitäisi nostaa.	2,57		2,76	2,41		2,81	2,57	2,41	2,44	2,58		2,55	2,46	2,95		2,58	2,44	2,07	2,50	2,98	3,33	2,48
Ruuan verotusta tulisi kehittää niin, että ruuan verotusta yleisesti laskettaisiin mutta päästöiltään suurempien tuotteiden kuten lihan ja maitotuotteiden verotusta nostettaisiin.	2,52		2,66	2,40		2,73	2,69	2,37	2,27	2,54		2,49	2,43	2,89		2,46	2,56	2,08	2,28	2,85	3,23	2,42
Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastopokaloisia.	2,39		2,45	2,33		2,61	2,33	2,18	2,35	2,44		2,32	2,31	2,79		2,43	2,32	1,54	2,63	3,00	3,19	2,13
Uusien bensiini- ja dieselkäyttöisten henkilöautojen myynti pitäisi kieltää vuodesta 2030 alkaen.	2,19		2,35	2,05		2,59	2,18	2,03	1,96	2,11		2,24	2,05	2,40		2,01	2,13	1,79	2,19	2,61	3,08	2,10

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (1/2), väestöryhmät 2

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2019 (n=1013)	ASUINPAI KKA:	Pääkaupun nkiseutu (n=221)	Muu kaupunki (n=536)	Maaseutu (n=256)	ASUTTEKO :	Kerrostal ossa (n=458)	Rivi-, pari- tai erillistal ossa (n=193)	Omakoti talossa (n=354)	TALOUDELLINEN TILANNE :	Tulee erinomai sesti toimeen (n=114)	Melko mukavas ti toimeen (n=375)	Pärjää kun harkitsee (n=315)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=121)	Tinkii lähes kaikesta (n=71)	LENTOKO NEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkusta nut (n=457)	Ei matkusta nut (n=547)
Suomessa tulee panostaa lisää vähähiilisten teknologisten ratkaisujen löytämiseksi myös muun maailman tarpeisiin.	3,20		3,30	3,16	3,18		3,22	3,27	3,12		3,21	3,25	3,18	3,21	3,01		3,26	3,15
Suomen tulisi nykyistä paremmin varautua mm. sään ääri-ilmiöihin, kuten rankkasateisiin, myrskytuuliin ja hellejaksoihin.	3,12		3,19	3,10	3,11		3,15	3,21	3,04		3,03	3,11	3,17	3,21	3,09		3,10	3,15
Kunnan tulee luoda asukkaalleen mahdollisuus ilmastoystävälliseen arkeen (esim. asumisessa ja liikkumisessa).	3,11		3,24	3,11	2,99		3,18	3,10	3,01		3,01	3,14	3,09	3,15	3,14		3,11	3,13
Verotusta tulisi muuttaa enemmän siihen suuntaan, että päästöjen aiheuttajat maksavat niistä ja vastaavasti keventää muuta verotusta.	3,05		3,19	3,03	2,98		3,14	3,06	2,94		3,00	3,09	3,07	3,01	3,03		3,07	3,05
Ilmastonmuutoksen hillinnän tulisi olla yksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden kärkiteemoja syksyllä 2019.	3,02		3,14	3,01	2,92		3,07	3,04	2,93		2,95	3,02	3,08	3,01	2,86		3,03	3,01
Suomen hallituksen on toimittava aktiivisemmin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	3,00		3,08	3,01	2,92		3,06	3,08	2,88		2,91	3,01	3,06	3,01	2,88		3,03	2,99
EU:n tulee näyttää muulle maailmalle esimerkkiä ilmastonmuutoksen hillitsemisessä riippumatta siitä vaikuttaisiko tämä positiivisesti tai negatiivisesti EU:n kilpailukykyyn.	3,00		3,10	2,98	2,97		3,03	3,02	2,95		2,93	3,06	2,98	3,00	2,99		3,00	3,01
Suomen tulisi olla edelläkävijä uusien päästöjä vähentävien ratkaisujen käyttöönotossa.	2,97		3,09	2,97	2,85		3,03	3,03	2,84		2,87	3,01	2,97	2,99	2,80		3,00	2,94
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallitusohjelman kärkiteemoja.	2,95		3,08	2,95	2,86		3,04	2,94	2,86		2,91	2,95	3,01	2,94	2,84		2,95	2,97
Päästöttömien ja vähäpäästöisten autojen autoveroa pitäisi laskea ja suuripäästöisten autojen vuosittaista ajoneuvoveroa pitäisi nostaa.	2,90		3,03	2,90	2,79		2,97	3,02	2,75		2,87	3,00	2,88	2,77	2,70		2,98	2,85

+0,15 >
+0,10 - +0,14
-0,09 - +0,09
-0,10 - -0,14
-0,15 >

Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät (2/2), väestöryhmät 2

ILMASTOPOLITIIKKAAN LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2019 (n=1013)	ASUINPAI KKA:	Pääkaupu nkiseutu (n=221)	Muu kaupunki (n=536)	Maaseutu (n=256)	ASUTTEKO :	Kerrostal ossa (n=458)	Rivi-, pari- tai erillistal ossa (n=193)	Omakoti talossa (n=354)	TALOUD ELLINEN TILANNE :	Tulee erinomai sesti toimeen (n=114)	Melko mukavas ti toimeen (n=375)	Pärjää kun harkitsee (n=315)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=121)	Tinkii lähes kaikesta (n=71)	LENTOKO NEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkusta nut (n=457)	Ei matkusta nut (n=547)
Suomen pitäisi vähentää omia päästöjään riippumatta siitä mitä muut maat tekevät.	2,89		2,99	2,91	2,75		3,00	2,92	2,73		2,76	2,91	2,88	2,95	2,89		2,92	2,87
EU on sitoutunut vähentämään päästöjään 40 % vuoteen 2030 mennessä. Päästöt tulisi vähentää nopeammin, jotta se tukisi Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamista.	2,88		2,99	2,88	2,80		2,99	2,82	2,79		2,75	2,91	2,91	2,95	2,77		2,88	2,89
Ilmaston kannalta haitallisten asioiden, kuten fossiilisen energian, veroja olisi syytä nostaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	2,85		3,03	2,84	2,70		2,95	2,82	2,72		2,95	2,89	2,83	2,77	2,69		2,92	2,78
Suomen tulisi suunnata kehitysapua enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.	2,84		2,88	2,84	2,79		2,85	2,92	2,77		2,69	2,91	2,84	2,83	2,63		2,90	2,79
Kehitysmaat ja köyhimmät ihmiset kärsivät ilmastonmuutoksesta eniten, joten rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.	2,77		2,89	2,74	2,73		2,83	2,82	2,68		2,69	2,83	2,79	2,76	2,58		2,82	2,74
Vähäpäästöisen energian käyttöä on lisättävä Suomessa riippumatta siitä, miten se vaikuttaisi energian hintaan.	2,71		2,84	2,71	2,62		2,78	2,79	2,58		2,76	2,74	2,76	2,58	2,48		2,77	2,67
Liikenteen fossiilisten polttoaineiden verotusta pitäisi nostaa.	2,57		2,77	2,59	2,36		2,75	2,63	2,32		2,51	2,65	2,58	2,50	2,41		2,58	2,57
Ruuan verotusta tulisi kehittää niin, että ruuan verotusta yleisesti laskettaisiin mutta päästöiltään suurempien tuotteiden kuten lihan ja maitotuotteiden verotusta nostettaisiin.	2,52		2,54	2,57	2,40		2,57	2,62	2,40		2,48	2,58	2,59	2,53	2,04		2,59	2,47
Suomen tulee varautua vastaanottamaan ilmastopakolaisia.	2,39		2,44	2,37	2,36		2,44	2,44	2,28		2,50	2,51	2,36	2,32	1,81		2,43	2,35
Uusien bensiini- ja dieselkäyttöisten henkilöautojen myynti pitäisi kieltää vuodesta 2030 alkaen.	2,19		2,32	2,21	2,05		2,36	2,17	2,01		2,20	2,17	2,29	2,18	1,94		2,16	2,22

Ilmastomuutos ja henkilökohtainen toiminta

Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta
Kuvaa hyvin/huonosti 62%/29%

Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin
Kuvaa hyvin/huonosti 59%/29%

Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani
Kuvaa hyvin/huonosti 46%/46%

Olen huolissani ilmastonmuutoksesta.
Kuvaa hyvin/huonosti 74%/22%

Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani
Kuvaa hyvin/huonosti 59%/34%

Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia muutaman prosentin nettotuloistani esim. haittaverojen kautta
Kuvaa hyvin/huonosti 47%/44%

Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastosyistä
Kuvaa hyvin/huonosti 46%/47%

Ryhmät, joita toimintalista kuvaa parhaiten

- Naiset
- 15-29 -vuotiaat, osittain
- Akateemisesti koulutetut
- Vasemmistoliiton kannattajat
- Vihreiden kannattajat
- SDP:n kannattajat
- Pk-seudun asukkaat
- Kerrostalossa asuvat, osittain

Kuvaa parhaiten

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Ryhmät joita toimintalista kuvaa huonoimmin

- Miehet
- 40-65 -vuotiaat
- Perussuomalaisten kannattajat
- Keskustan kannattajat
- Ei poliittista kantaa, ei äänestäisi
- Erinomaisesti toimeen tulevat, osittain
- Maaseudulla asuvat
- Omakotitalossa asuvat
- Jos joutuu tinkimään lähes kaikesta, osittain

Aion seuraavan 5 vuoden aikana kompensoida toiminnastani aiheutuvia päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla
Kuvaa hyvin/huonosti 24%/61%

Olen selvittänyt oman hiilijalanjälkeni päästölaskurilla
Kuvaa hyvin/huonosti 32%/62%

Kuvaa huonoimmin

Olen lisännyt varautumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin
Kuvaa hyvin/huonosti 30%/63%

Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössani
Kuvaa hyvin/huonosti 24%/67%

Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimppakyyti)
Kuvaa hyvin/huonosti 19%/71%

Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla
Kuvaa hyvin/huonosti 15%/74%

Toimin aktiivisesti kansalaisjärjestössä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi
Kuvaa hyvin/huonosti 14%/79%

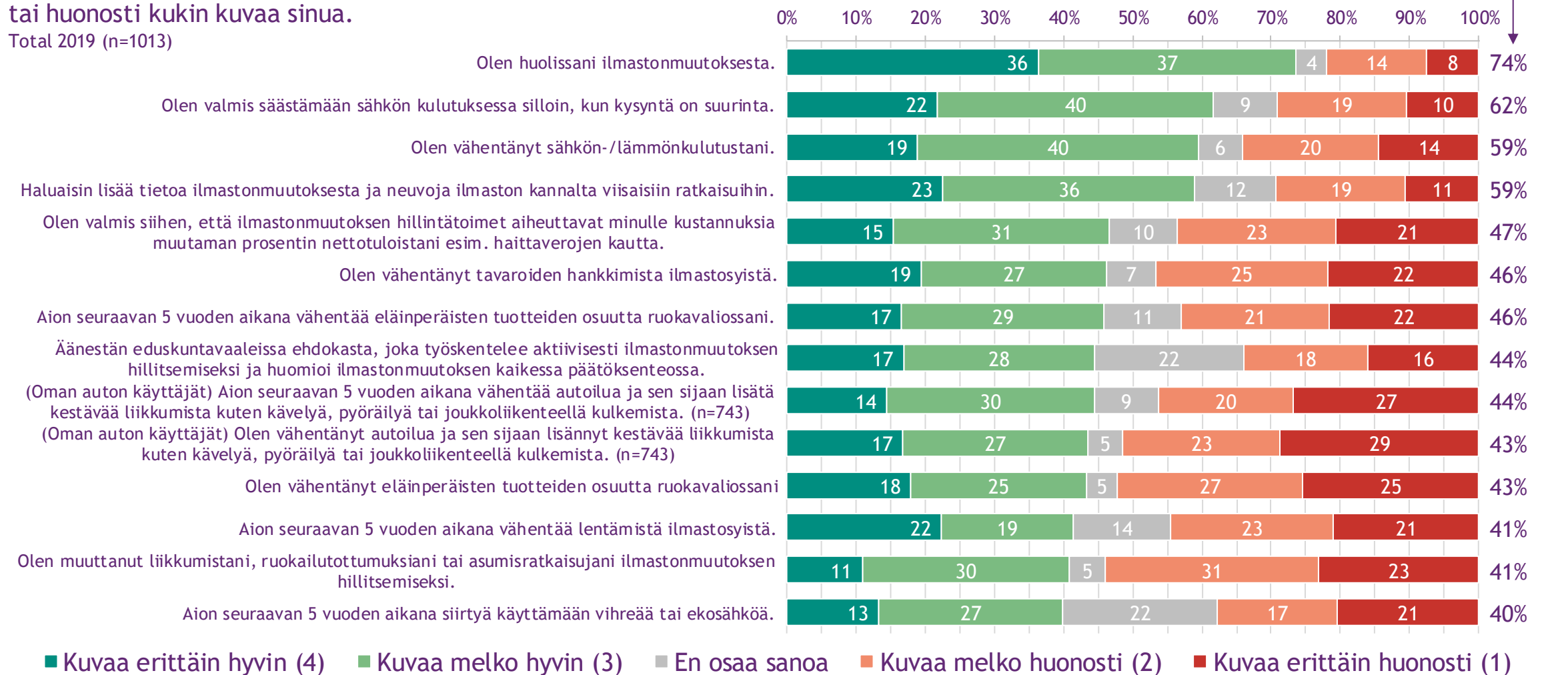
Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (1/2)

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Total 2019 (n=1013)

Kuvaa erittäin hyvin (4) tai
Kuvaa melko hyvin (3)

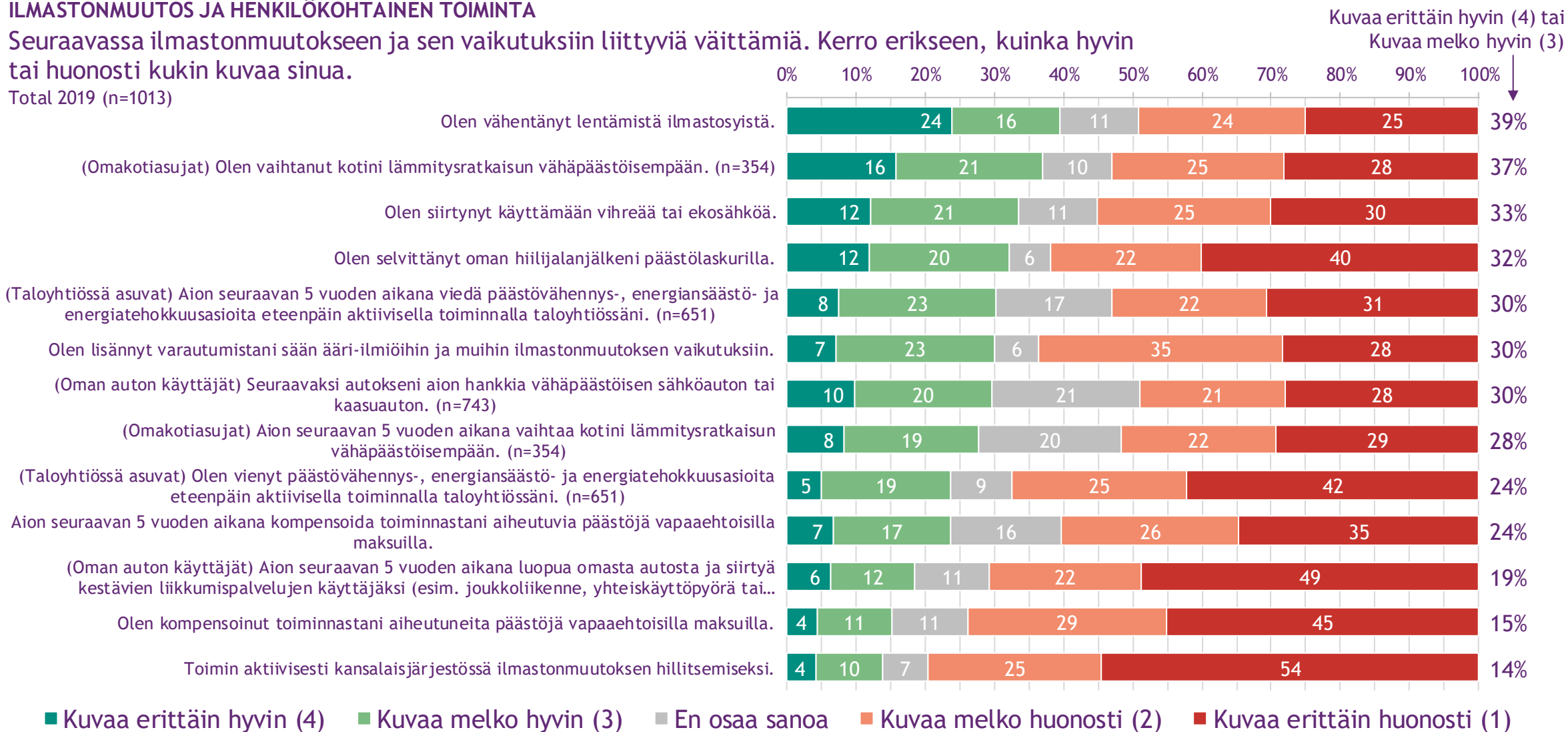
■ Kuvaa erittäin hyvin (4) ■ Kuvaa melko hyvin (3) ■ En osaa sanoa ■ Kuvaa melko huonosti (2) ■ Kuvaa erittäin huonosti (1)

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (2/2)

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Total 2019 (n=1013)

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (1/2), väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2019 (n=1013)	SUKU PUOLI :	Nainen (n=504)	Mies (n=509)	IKÄ:	15-29 v (n=248)	30-39 v (n=141)	40-54 v (n=238)	55-65 v (n=178)	Yli 65 v (n=208)	KOULUTUS:	Peruskoulutus (n=462)	Muu koulutus (n=390)	Akateeminen (n=150)	PUOLUE KANNATUS:	KOK (n=126)	SDP (n=141)	PS (n=77)	KESK (n=97)	VAS (n=59)	VIHR (n=95)	Ei äänestä/Eos./Ei kerro (n=341)
Olen huolissani ilmastonmuutoksesta.	3,07		3,33	2,81		3,12	3,07	3,00	3,05	3,11		3,04	3,06	3,21		3,00	3,14	2,51	2,89	3,33	3,61	3,03
Haluaisin lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin.	2,81		3,05	2,57		2,85	2,87	2,65	2,83	2,87		2,77	2,81	2,91		2,73	2,82	2,35	2,69	3,18	3,27	2,73
Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta.	2,80		2,97	2,64		2,80	2,82	2,74	2,77	2,91		2,76	2,80	2,95		2,77	2,76	2,38	2,86	2,97	3,26	2,73
Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani.	2,68		2,84	2,53		2,65	2,73	2,68	2,65	2,73		2,62	2,79	2,62		2,62	2,65	2,39	2,63	2,85	3,08	2,64
Äänestän eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka työskentelee aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja huomioi ilmastonmuutoksen kaikessa päätöksenteossa.	2,58		2,85	2,33		2,76	2,61	2,43	2,47	2,60		2,52	2,52	2,88		2,43	2,61	1,85	2,50	3,07	3,42	2,42
Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää lentämistä ilmatasoystä.	2,50		2,64	2,36		2,49	2,27	2,47	2,55	2,64		2,57	2,41	2,53		2,12	2,61	2,42	2,45	3,08	2,89	2,44
Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmatasoystä.	2,47		2,76	2,19		2,61	2,44	2,45	2,32	2,49		2,34	2,57	2,66		2,34	2,54	2,03	2,30	2,91	3,14	2,39
Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani.	2,46		2,72	2,21		2,70	2,54	2,27	2,22	2,55		2,40	2,39	2,84		2,34	2,41	1,95	2,19	2,91	3,35	2,39
Olen valmis siihen, että ilmastonmuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia muutaman prosentin nettotuloistani esim. haittaverojen kautta.	2,46		2,53	2,40		2,57	2,47	2,34	2,42	2,50		2,38	2,40	2,88		2,52	2,46	1,90	2,49	2,88	3,24	2,23
Olen vähentänyt lentämistä ilmatasoystä.	2,43		2,55	2,32		2,48	2,22	2,39	2,41	2,58		2,53	2,33	2,41		2,12	2,60	2,35	2,27	2,99	2,74	2,38
Aion seuraavan 5 vuoden aikana siirtyä käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,42		2,60	2,27		2,64	2,65	2,29	2,18	2,35		2,40	2,40	2,54		2,38	2,41	1,94	2,19	2,84	3,19	2,36
Olen vähentänyt eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani	2,38		2,65	2,10		2,59	2,46	2,19	2,18	2,43		2,28	2,37	2,69		2,20	2,31	1,97	2,17	2,85	3,31	2,31
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää autoilua ja sen sijaan lisätä kestäväää liikkumista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=743)	2,35		2,58	2,19		2,60	2,36	2,26	2,23	2,32		2,35	2,30	2,51		2,31	2,50	1,64	2,16	3,00	3,04	2,24
(Oman auton käyttäjät) Olen vähentänyt autoilua ja sen sijaan lisännyt kestäväää liikkumista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=743)	2,33		2,53	2,18		2,50	2,29	2,27	2,22	2,37		2,27	2,34	2,51		2,38	2,53	1,76	2,07	2,92	2,95	2,21

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta (2/2), väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2019 (n=1013)	SUKU PUOLI :	Nainen (n=504)	Mies (n=509)	IKÄ:	15-29 v (n=248)	30-39 v (n=141)	40-54 v (n=238)	55-65 v (n=178)	Yli 65 v (n=208)	KOULU TUS:	Peruskou lutus (n=462)	Muu koulutus (n=390)	Akateem inen (n=150)	PUOLUE KANNAT US:	KOK (n=126)	SDP (n=141)	PS (n=77)	KESK (n=97)	VAS (n=59)	VIHR (n=95)	Ei äänestä/ Eos./Ei kerro (n=341)
Olen muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	2,30		2,47	2,13		2,56	2,28	2,23	2,10	2,27		2,26	2,31	2,43		2,28	2,36	1,74	2,15	2,69	2,88	2,23
(Omakotiasujat) Olen vaihtanut kotini lämmitysratkaisun vähäpäästöisempään. (n=354)	2,27		2,21	2,31		2,24	2,30	2,28	2,16	2,40		2,26	2,34	2,09		2,23	2,55	1,91	2,29	2,72	2,39	2,12
Olen siirtynyt käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,17		2,28	2,08		2,28	2,42	2,23	1,96	2,01		2,12	2,18	2,35		2,09	2,27	1,76	2,05	2,71	2,79	2,01
(Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia vähäpäästöisen sähköauton tai kaasuauton. (n=743)	2,15		2,20	2,11		2,50	2,28	1,99	1,95	2,05		2,12	2,07	2,43		2,30	2,14	1,59	1,98	2,57	2,86	1,98
Olen lisännyt varutumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.	2,09		2,11	2,07		2,23	2,04	2,12	1,93	2,08		2,10	2,11	2,04		2,13	2,19	1,86	2,09	2,23	2,24	2,02
(Omakotiasujat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vaihtaa kotini lämmitysratkaisun vähäpäästöisempään. (n=354)	2,09		2,13	2,06		2,59	2,01	2,02	1,80	1,91		2,16	2,03	2,03		1,93	2,06	1,75	2,28	2,61	2,63	1,95
(Taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=651)	2,09		2,09	2,08		2,15	2,04	1,98	2,00	2,23		2,04	2,08	2,29		2,23	2,21	1,73	2,34	2,52	2,30	1,87
Olen selvittänyt oman hiilijalanjälkeni päästölaskurilla.	2,04		2,18	1,91		2,36	2,07	2,10	1,74	1,83		2,00	2,06	2,12		1,96	2,02	1,73	1,96	2,48	2,61	1,94
Aion seuraavan 5 vuoden aikana kompensoida toiminnastani aiheutuvia päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla.	1,95		2,01	1,89		2,30	1,93	1,82	1,78	1,84		1,97	1,86	2,11		1,80	2,01	1,67	1,98	2,35	2,51	1,81
(Taloyhtiössä asuvat) Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=651)	1,85		1,82	1,89		1,84	1,71	1,86	1,80	2,01		1,87	1,86	1,81		1,99	2,05	1,65	1,94	2,01	1,96	1,65
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimpakyyti) (n=743)	1,73		1,77	1,70		2,19	1,73	1,61	1,45	1,68		1,79	1,68	1,72		1,59	1,76	1,42	1,79	2,29	2,34	1,60
Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla.	1,71		1,71	1,71		1,99	1,62	1,67	1,59	1,58		1,77	1,64	1,71		1,55	1,76	1,65	1,73	2,11	1,97	1,62
Toimin aktiivisesti kansalaisjärjestössä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.	1,61		1,58	1,63		1,94	1,48	1,53	1,38	1,62		1,67	1,58	1,50		1,55	1,71	1,42	1,69	1,91	1,85	1,50

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastomuutos ja henkilökohtainen toiminta (1/2), väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2019 (n=1013)	ASUINPAI KKA:	Pääkaupu nkiseutu (n=221)	Muu kaupunki (n=536)	Maaseutu (n=256)	ASUTTEKO :	Kerrostal ossa (n=458)	Rivi-, pari- tai erillistal ossa (n=193)	Omakoti talossa (n=354)	TALOUD ELLINEN TILANNE :	Tulee erinomai sesti toimeen (n=114)	Melko mukavas ti toimeen (n=375)	Pärjää kun harkitsee (n=315)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=121)	Tinkii lähes kaikesta (n=71)	LENTOKO NEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkusta nut (n=457)	Ei matkusta nut (n=547)
Olen huolissani ilmastomuutoksesta.	3,07		3,09	3,11	2,96		3,15	3,06	2,97		2,85	3,12	3,11	3,09	2,99		3,10	3,06
Haluaisin lisää tietoa ilmastomuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaisiin ratkaisuihin.	2,81		2,92	2,77	2,77		2,93	2,68	2,70		2,65	2,86	2,84	2,77	2,66		2,83	2,79
Olen valmis säästämään sähkön kulutuksessa silloin, kun kysyntä on suurinta.	2,80		2,80	2,82	2,78		2,82	2,89	2,74		2,78	2,81	2,84	2,82	2,66		2,84	2,78
Olen vähentänyt sähkön-/lämmönkulutustani.	2,68		2,65	2,68	2,72		2,66	2,76	2,66		2,53	2,64	2,74	2,76	2,83		2,74	2,64
Äänestän eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka työskentelee aktiivisesti ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja huomioi ilmastomuutoksen kaikessa päätöksenteossa.	2,58		2,64	2,61	2,46		2,69	2,62	2,41		2,48	2,62	2,63	2,58	2,28		2,60	2,56
Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää lentämistä ilmastosyistä.	2,50		2,34	2,56	2,50		2,50	2,55	2,47		2,34	2,41	2,66	2,50	2,52		2,18	2,77
Olen vähentänyt tavaroiden hankkimista ilmastosyistä.	2,47		2,47	2,51	2,41		2,47	2,54	2,43		2,36	2,48	2,54	2,48	2,36		2,50	2,45
Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani.	2,46		2,50	2,50	2,34		2,53	2,53	2,33		2,34	2,51	2,55	2,44	1,92		2,55	2,39
Olen valmis siihen, että ilmastomuutoksen hillintätoimet aiheuttavat minulle kustannuksia muutaman prosentin nettotuloistani esim. haittaverojen kautta.	2,46		2,56	2,49	2,30		2,52	2,48	2,37		2,60	2,60	2,42	2,35	1,79		2,52	2,41
Olen vähentänyt lentämistä ilmastosyistä.	2,43		2,33	2,46	2,48		2,42	2,55	2,40		2,12	2,32	2,60	2,59	2,58		2,03	2,81
Aion seuraavan 5 vuoden aikana siirtyä käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,42		2,38	2,49	2,31		2,47	2,44	2,34		2,30	2,49	2,37	2,45	2,54		2,51	2,35
Olen vähentänyt eläinperäisten tuotteiden osuutta ruokavaliossani	2,38		2,47	2,43	2,18		2,48	2,45	2,20		2,23	2,44	2,43	2,51	1,82		2,50	2,28
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vähentää autoilua ja sen sijaan lisätä kestäväää liikumista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=743)	2,35		2,41	2,41	2,21		2,60	2,45	2,09		2,38	2,24	2,47	2,36	2,47		2,41	2,30
(Oman auton käyttäjät) Olen vähentänyt autoilua ja sen sijaan lisännyt kestäväää liikumista kuten kävelyä, pyöräilyä tai joukkoliikenteellä kulkemista. (n=743)	2,33		2,45	2,37	2,18		2,59	2,46	2,06		2,38	2,20	2,50	2,29	2,37		2,40	2,27

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastomuutos ja henkilökohtainen toiminta (2/2), väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA Seuraavassa ilmastomuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua. Kuvaa erittäin huonosti (1) Kuvaa erittäin hyvin (4)	Total 2019 (n=1013)	ASUINPAI KKA:	Pääkaupu nkiseutu (n=221)	Muu kaupunki (n=536)	Maaseutu (n=256)	ASUTTEKO :	Kerrostal- ossa (n=458)	Rivi-, pari- tai erillistal- ossa (n=193)	Omakoti- talossa (n=354)	TALOUD- ELLINEN TILANNE :	Tulee erinomai- sesti toimeen (n=114)	Melko mukavas- ti toimeen (n=375)	Pärjää kun harkitsee (n=315)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=121)	Tinkii lähes kaikesta (n=71)	LENTOKO- NEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkusta- nut (n=457)	Ei matkusta- nut (n=547)
Olen muuttanut liikkumistani, ruokailutottumuksiani tai asumisratkaisujani ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.	2,30		2,37	2,31	2,22		2,34	2,44	2,17		2,22	2,28	2,40	2,28	2,10		2,37	2,25
(Omakotiasujat) Olen vaihtanut kotini lämmitysratkaisun vähäpäästöisempään. (n=354)	2,27		2,37	2,28	2,25		0,00	0,00	2,27		2,28	2,18	2,50	2,16	1,93		2,32	2,24
Olen siirtynyt käyttämään vihreää tai ekosähköä.	2,17		2,19	2,24	2,03		2,23	2,26	2,06		2,00	2,23	2,24	2,16	2,06		2,23	2,13
(Oman auton käyttäjät) Seuraavaksi autokseni aion hankkia vähäpäästöisen sähköauton tai kaasuauton. (n=743)	2,15		2,22	2,24	1,93		2,26	2,20	2,04		2,33	2,11	2,19	1,92	1,94		2,30	2,00
Olen lisännyt varutumistani sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastomuutoksen vaikutuksiin.	2,09		2,00	2,11	2,15		2,08	2,10	2,11		2,02	2,09	2,17	2,04	2,00		2,09	2,10
(Omakotiasujat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana vaihtaa kotini lämmitysratkaisun vähäpäästöisempään. (n=354)	2,09		1,61	2,12	2,12		0,00	0,00	2,09		2,15	2,03	2,17	1,89	1,81		2,11	2,06
(Taloyhtiössä asuvat) Aion seuraavan 5 vuoden aikana viedä päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=651)	2,09		2,12	2,06	2,11		2,05	2,17	0,00		2,20	2,19	2,11	1,90	1,63		2,14	2,03
Olen selvittänyt oman hiilijalanjälkeni päästölaskurilla.	2,04		2,22	2,01	1,96		2,08	2,03	2,00		2,01	2,06	2,07	2,14	1,70		2,10	1,99
Aion seuraavan 5 vuoden aikana kompensoida toiminnastani aiheutuvia päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla.	1,95		1,95	1,96	1,92		1,96	2,12	1,84		1,93	2,03	1,93	1,85	1,76		2,02	1,88
(Taloyhtiössä asuvat) Olen vienyt päästövähennys-, energiansäästö- ja energiatehokkuusasioita eteenpäin aktiivisella toiminnalla taloyhtiössäni. (n=651)	1,85		1,90	1,83	1,85		1,82	1,93	0,00		1,97	1,91	1,86	1,71	1,61		1,93	1,78
(Oman auton käyttäjät) Aion seuraavan 5 vuoden aikana luopua omasta autosta ja siirtyä kestävien liikkumispalvelujen käyttäjäksi (esim. joukkoliikenne, yhteiskäyttöpyörä tai kimppakyyti) (n=743)	1,73		1,73	1,79	1,64		1,97	1,69	1,56		1,62	1,70	1,84	1,58	1,91		1,80	1,67
Olen kompensoinut toiminnastani aiheutuneita päästöjä vapaaehtoisilla maksuilla.	1,71		1,63	1,73	1,75		1,71	1,79	1,68		1,68	1,70	1,78	1,58	1,64		1,70	1,72
Toimin aktiivisesti kansalaisjärjestössä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.	1,61		1,59	1,61	1,63		1,64	1,62	1,56		1,59	1,58	1,71	1,55	1,41		1,62	1,60

Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa

Tietoa päästöjä vähentävistä ratkaisuista ei ole riittävästi
Estää-/ei estä 53%/33%

Suomalaisten kriisitietoisuus ilmastomuutoksesta ei ole vielä riittäväällä tasolla
Estää-/ei estä 54%/30%

Päätäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa
Estää-/ei estä 55%/27%

Pienimmät esteet

Esteitä näkevät muita enemmän

- Naiset
- Vihreiden kannattajat
- Akateemisesti koulutetut varauksin
- Vasemmistoliiton kannattajat varauksin
- SDP:n kannattajat jossain määrin
- Joutuu tinkimään hankinnoistaan

Ilmastomuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa

Esteitä näkevät muita vähemmän

- Miehet
- 15-29 -vuotiaat
- Kokoomuksen kannattajat
- Perussuomalaisten kannattajat
- Keskustan kannattajat
- Erinomaisesti toimeen tulevat osittain

Se, että muut maat eivät vähennä päästöjään yhtä nopeasti kuin Suomi
Estää-/ei estä 64%/24%

Suomalaisten ovat haluttomia muuttamaan kulustottumuksiaan ilmastoystävällisimmiksi
Estää-/ei estä 64%/25%

Ilmastomuutoksen hillinnän ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille
Estää-/ei estä 63%/19%

Suurimmat esteet

Runsaasti päästöjä tuottavilla eturyhmillä on vahva asema yhteiskunnallisessa päätöksenteossa
Estää-/ei estä 63%/18%

Poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleevalintansa
Estää-/ei estä 70%/18%

Vähäpäästöisen elämän mahdollistavat tuotteet ja palvelut ovat kalliita
Estää-/ei estä 72%/18%

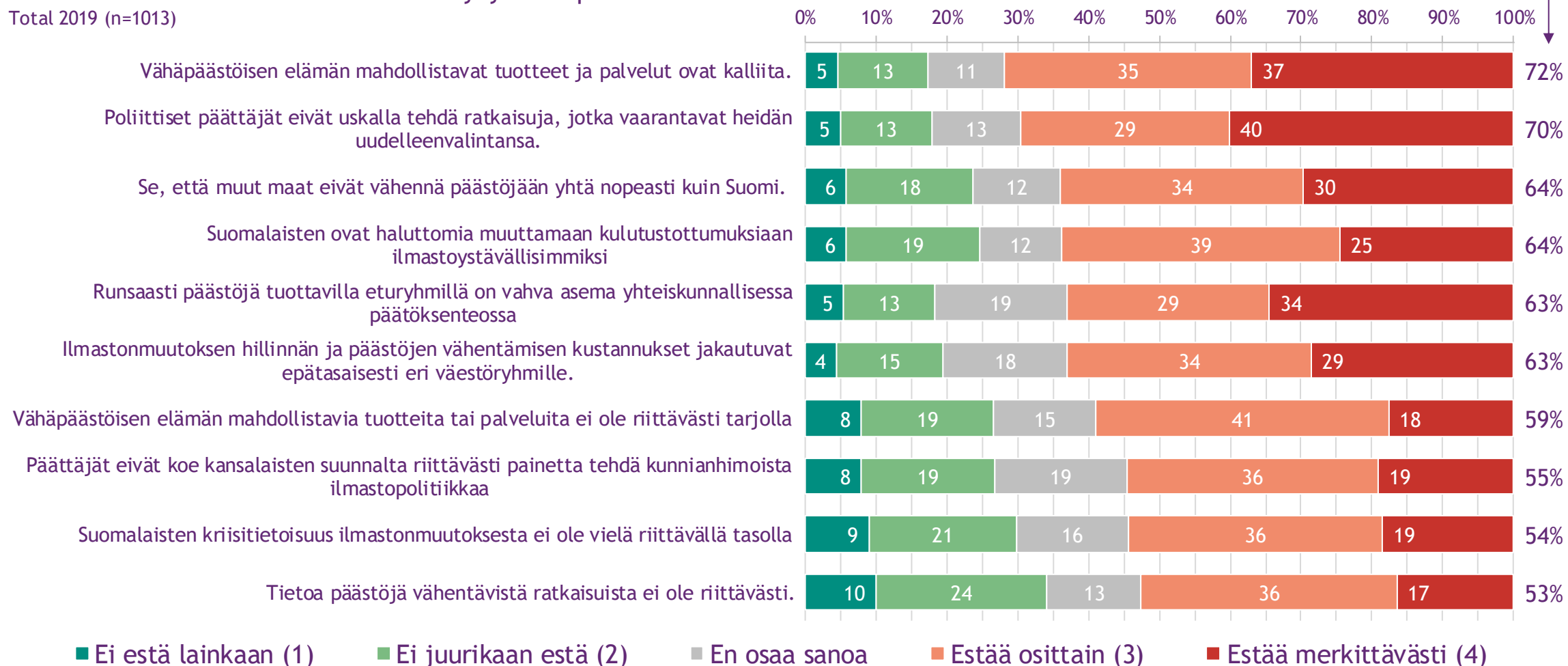
Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ JA PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEN ETENEMINEN SUOMESSA

Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentäminen ei ole vielä Suomessa edennyt toivotulla tavalla. Mitkä asiat estävät mielestäsi nykyistä nopeamman etenemisen Suomessa?

Total 2019 (n=1013)

Estää osittain (3) tai Estää merkittävästi (4)

+0,15 >
+0,10 - +0,14
-0,09 - +0,09
-0,10 - -0,14
-0,15 >

Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa, väestöryhmät 1

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ JA PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEN ETENEMINEN SUOMESSA Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentäminen ei ole vielä Suomessa edennyt toivotulla tavalla. Mitkä asiat estävät mielestäsi nykyistä nopeamman etenemisen Suomessa? Estää merkittävästi (4) Ei estä lainkaan (1)	Total 2019 (n=1013)	SUKU PUOLI :	Nainen (n=504)	Mies (n=509)	IKÄ:	15-29 v (n=248)	30-39 v (n=141)	40-54 v (n=238)	55-65 v (n=178)	Yli 65 v (n=208)	KOULUTUS:	Peruskoulutus (n=462)	Muu koulutus (n=390)	Akateeminen (n=150)	PUOLUE KANNATUS:	KOK (n=126)	SDP (n=141)	PS (n=77)	KESK (n=97)	VAS (n=59)	VIHR (n=95)	Ei äänestä/Ei kerro (n=341)
Poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleenvalintansa.	3,20		3,31	3,09		2,97	3,18	3,18	3,45	3,29		3,14	3,21	3,36		3,00	3,14	2,98	2,93	3,29	3,55	3,29
Vähäpäästöisen elämän mahdollistavat tuotteet ja palvelut ovat kalliita.	3,17		3,31	3,03		2,96	3,15	3,27	3,30	3,20		3,17	3,22	3,05		3,21	3,15	3,16	2,98	3,04	3,29	3,24
Runsaasti päästöjä tuottavilla eturyhmillä on vahva asema yhteiskunnallisessa päätöksenteossa	3,13		3,29	3,00		2,92	3,23	3,10	3,32	3,22		3,09	3,15	3,25		2,83	3,15	2,90	2,87	3,45	3,43	3,21
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille.	3,06		3,15	2,97		2,74	3,02	3,20	3,31	3,09		3,00	3,12	3,07		2,96	3,18	3,04	2,70	3,02	3,22	3,13
Se, että muut maat eivät vähennä päästöjään yhtä nopeasti kuin Suomi.	3,00		3,05	2,96		2,81	3,01	3,07	3,05	3,10		2,98	3,03	2,96		2,96	2,96	3,11	2,89	2,79	3,01	3,10
Suomalaisten ovat haluttomia muuttamaan kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisimmiksi	2,93		3,07	2,79		2,93	2,99	2,81	3,04	2,95		2,93	2,87	3,09		2,82	2,96	2,65	2,89	3,05	3,26	2,97
Päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa	2,81		2,94	2,69		2,78	2,87	2,76	2,81	2,85		2,75	2,84	2,88		2,66	2,92	2,43	2,50	2,94	3,27	2,83
Vähäpäästöisen elämän mahdollistavia tuotteita tai palveluita ei ole riittävästi tarjolla	2,80		2,91	2,70		2,78	2,86	2,73	2,92	2,78		2,80	2,82	2,77		2,71	2,86	2,65	2,55	2,98	3,04	2,85
Suomalaisten kriisitietoisuus ilmastonmuutoksesta ei ole vielä riittävällä tasolla	2,76		2,92	2,61		2,78	2,77	2,64	2,76	2,86		2,75	2,73	2,85		2,63	2,88	2,29	2,53	3,08	3,19	2,75
Tietoa päästöjä vähentävistä ratkaisuista ei ole riittävästi.	2,68		2,82	2,55		2,70	2,57	2,57	2,78	2,79		2,69	2,68	2,64		2,53	2,64	2,44	2,62	2,80	2,90	2,78

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentämisen eteneminen Suomessa, väestöryhmät 2

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ JA PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEN ETENEMINEN SUOMESSA Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentäminen ei ole vielä Suomessa edennyt toivotulla tavalla. Mitkä asiat estävät mielestäsi nykyistä nopeamman etenemisen Suomessa? Estää merkittävästi (4) Ei estä lainkaan (1)	Total 2019 (n=1013)	ASUINPAIKKA:	Pääkaupunkiseutu (n=221)	Muu kaupunki (n=536)	Maaseutu (n=256)	ASUTTEKO :	Kerrostaloissa (n=458)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=193)	Omakotitalossa (n=354)	TALOUDEN TILANNE :	Tulee erinomaisesti toimeen (n=114)	Melko mukavasti toimeen (n=375)	Pärjää kun harkitsee (n=315)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=121)	Tinkii lähes kaikista (n=71)	LENTOKONEELLA VUODEN AIKANA:	Kyllä matkustanut (n=457)	Ei matkustanut (n=547)
Poliittiset päättäjät eivät uskalla tehdä ratkaisuja, jotka vaarantavat heidän uudelleevalintansa.	3,20		3,30	3,19	3,13		3,17	3,21	3,22		3,10	3,19	3,20	3,38	3,14		3,20	3,20
Vähäpäästöisen elämän mahdollistavat tuotteet ja palvelut ovat kalliita.	3,17		3,13	3,19	3,15		3,14	3,23	3,17		2,98	3,11	3,21	3,33	3,32		3,17	3,17
Runsaasti päästöjä tuottavilla eturyhmillä on vahva asema yhteiskunnallisissa päätöksenteossa	3,13		3,21	3,10	3,12		3,17	3,13	3,07		2,91	3,14	3,17	3,20	3,21		3,08	3,18
Ilmastonmuutoksen hillinnän ja päästöjen vähentämisen kustannukset jakautuvat epätasaisesti eri väestöryhmille.	3,06		3,04	3,07	3,04		3,01	3,10	3,09		3,04	2,98	3,11	3,10	3,12		2,99	3,12
Se, että muut maat eivät vähennä päästöjään yhtä nopeasti kuin Suomi.	3,00		3,08	2,99	2,96		2,98	2,98	3,04		3,05	2,98	2,99	3,06	3,05		3,03	2,98
Suomalaisten ovat haluttomia muuttamaan kulutustottumuksiaan ilmastoystävällisimmiksi	2,93		2,93	2,97	2,86		2,95	2,89	2,93		2,92	2,92	2,97	2,94	2,82		2,98	2,88
Päättäjät eivät koe kansalaisten suunnalta riittävästi painetta tehdä kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa	2,81		2,89	2,81	2,73		2,84	2,88	2,73		2,84	2,78	2,86	2,75	2,78		2,84	2,78
Vähäpäästöisen elämän mahdollistavia tuotteita tai palveluita ei ole riittävästi tarjolla	2,80		2,81	2,80	2,79		2,80	2,72	2,85		2,77	2,75	2,84	2,92	2,78		2,80	2,80
Suomalaisten kriisitietoisuus ilmastonmuutoksesta ei ole vielä riittävällä tasolla	2,76		2,73	2,78	2,74		2,80	2,84	2,67		2,67	2,77	2,80	2,70	2,69		2,76	2,75
Tietoa päästöjä vähentävistä ratkaisuista ei ole riittävästi.	2,68		2,68	2,68	2,68		2,73	2,57	2,68		2,61	2,66	2,76	2,55	2,71		2,64	2,70

Muutos 2015 → 2019

Keskeiset muutokset 2015 → 2019

Ilmastomuutos ja sen vaikutukset

Selkeimmät muutokset samanmielisyydessä vuodesta 2015 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Tutkijat ovat yksimielisiä ilmaston lämpenemisen syistä (37%→58%)
- Ilmastomuutoksen vaikutukset Suomen rajojen ulkopuolella voivat aiheuttaa turvallisuusuhkia Suomelle (67%→76%)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 9% -yksikön.

Ilmastopoliikkaan liittyvät mielipiteet

Suurimmat muutokset samanmielisyydessä vuodesta 2015 ovat tapahtuneet seuraavissa asioissa:

- Ilmastomuutoksen hillinnän ja vähäpäästöisen yhteiskunnan kehittämisen tulisi olla yksi seuraavan hallituksen kärkiteemoja (52%→70%)
- Kehitysmaat ja köyhimmät ihmiset kärsivät ilmastonmuutoksesta eniten, joten rikkaiden maiden kuten Suomen tulee tukea heitä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa (46%→61%)
- Suomen tulisi suunnata kehitysapua enemmän ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi (49%→63%)

Muissa vertailukelpoisissa asioissa muutos jää alle 10% -yksikön.

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta

Tällä hetkellä enemmistö (59%) haluaisi lisää tietoa ilmastonmuutoksesta ja neuvoja ilmaston kannalta viisaista ratkaisuista, vuonna 2015 osuus oli 49% 15-74 -vuotiaista suomalaisista. Selkeä muutos (29% → 41%) on tapahtunut arvioissa, jonka mukaan vastaaja on muuttanut omaa liikkumistaan, ruokailutottumuksiaan tai asumisratkaisujaan ilmastomuutosta hillitseviksi.

Tällä hetkellä 30% vastaajista ilmoittaa (2015 20%), että on lisännyt omaa varautumista sään ääri-ilmiöihin ja muihin ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Vuoteen 2015 verrattuna myös yhä useampi (31%→44%) aikoo äänestää eduskuntavaaleissa ehdokasta, joka toimii ilmastonmuutoksen hyväksi.

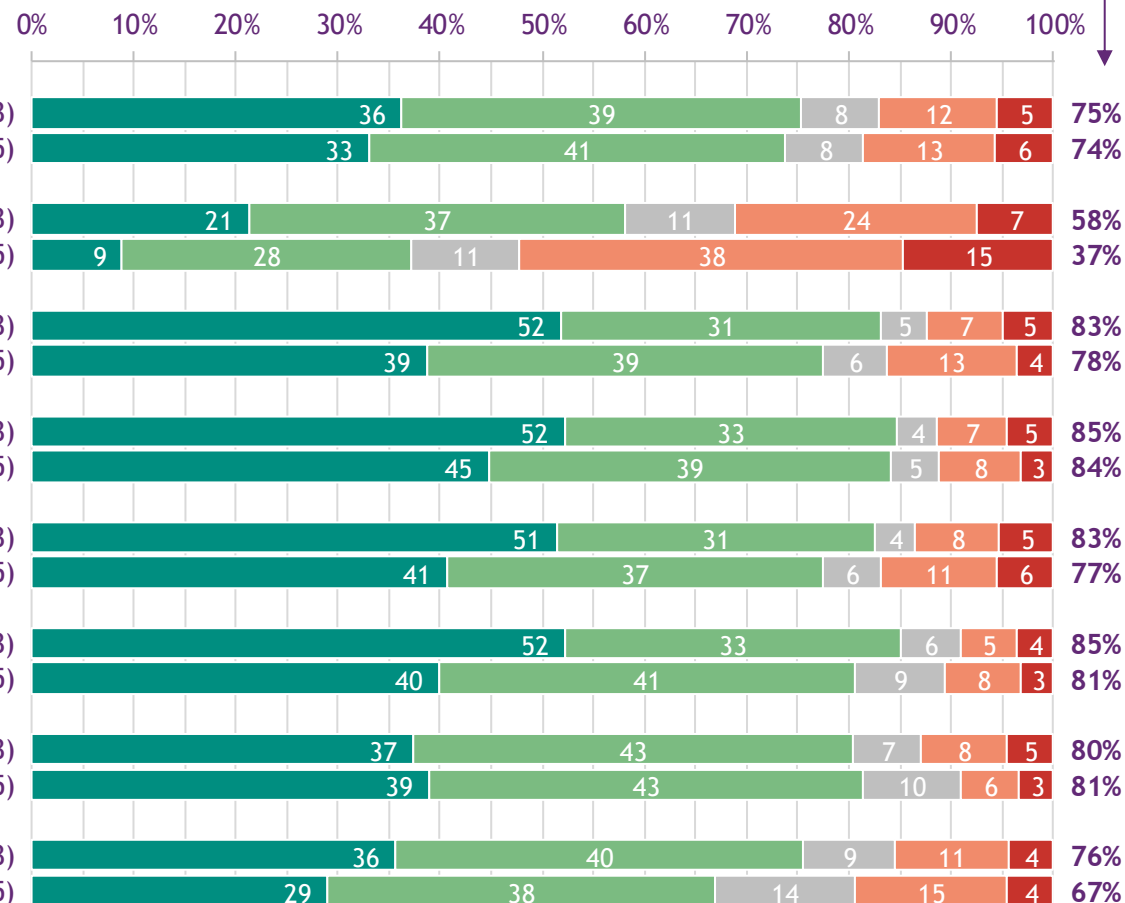
Ilmastonmuutos ja sen vaikutukset, vuosivertailu 2015 → 2019

ILMASTONMUUTOS JA SEN VAIKUTUKSET

Seuraavassa muutama ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyvä väittämä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2019 (n=1013)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

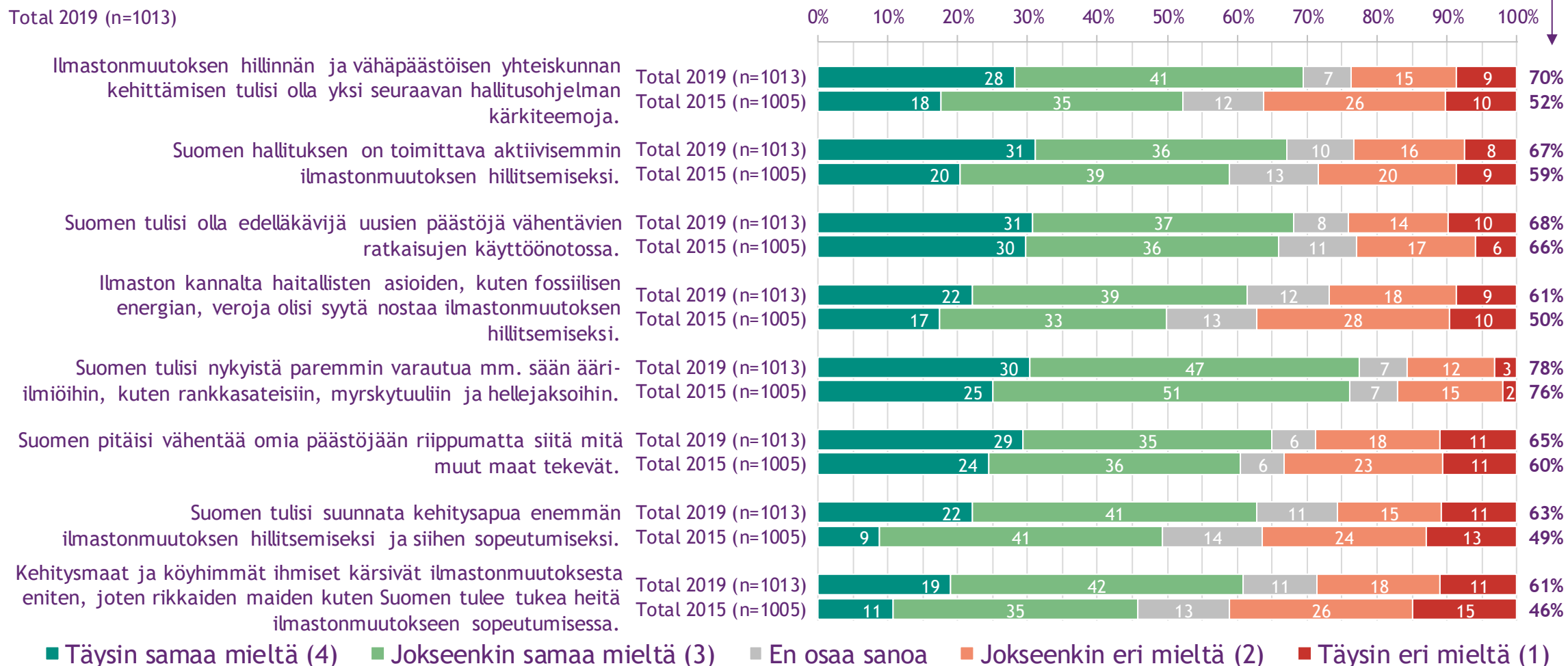
Ilmastopolitiikkaan liittyvät väittämät, vuosivertailu

ILMASTOPOLITIikkaan LIITTYVÄT VÄITTÄMÄT

Seuraavassa ilmastopolitiikkaan liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

Total 2019 (n=1013)

Täysin samaa mieltä (4) tai
Jokseenkin samaa mieltä (3)

Ilmastonmuutos ja henkilökohtainen toiminta, vuosivertailu

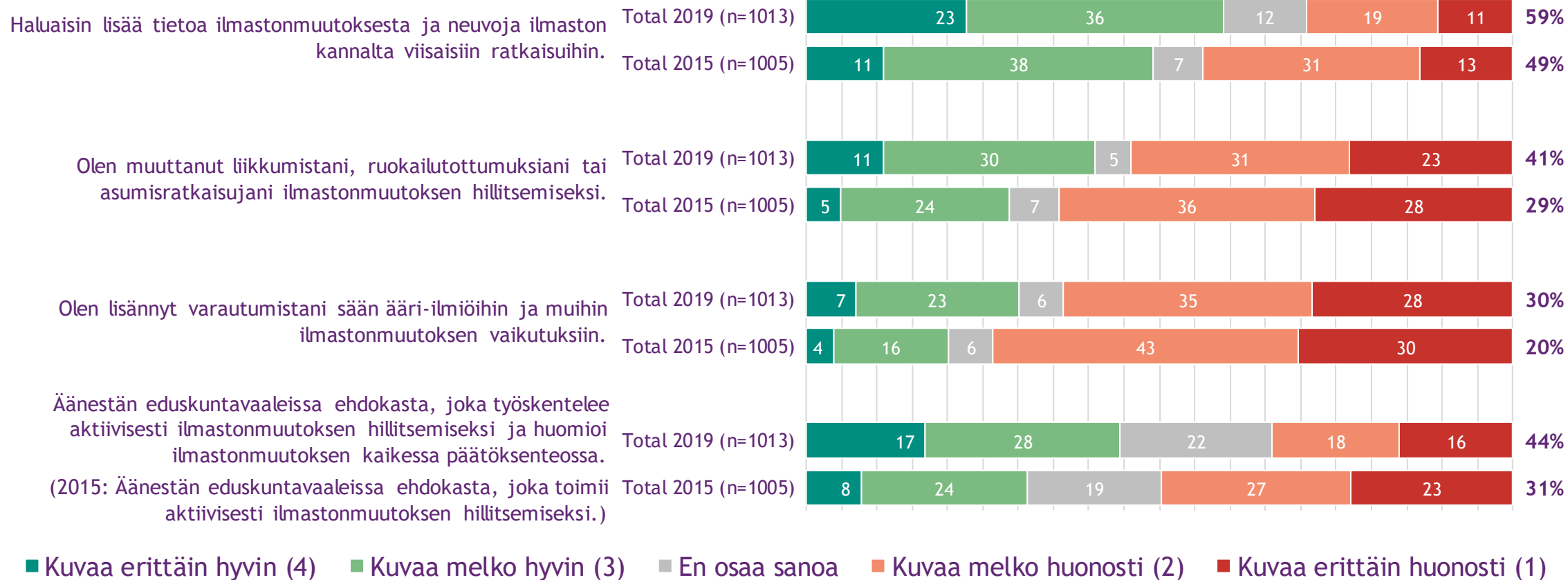
ILMASTONMUUTOS JA HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA

Seuraavassa ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin liittyviä väittämiä. Kerro erikseen, kuinka hyvin tai huonosti kukin kuvaa sinua.

Total 2019 (n=1013)

Kuvaa erittäin hyvin (4) tai
Kuvaa melko hyvin (3)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Tutkimuksen teettäjä, valtiohallinnon ilmastoviestinnän ohjausryhmä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Ulkoministeriö

Utrikesministeriet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

S Y K E

Suomen ympäristökeskus

Kuntaliitto
Kommunförbundet

SUOMEN AKATEMIA

SITRA

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Motiva

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LUONNONVARAKESKUS

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

ILMATIETEEN LAITOS

DEMOS
HELSINKI

BUSINESS
FINLAND

Tutkimuksen teettäjä, valtiohallinnon ilmastoviestinnän ohjausryhmä

Business Finland Oy

Demos ry

Ilmatieteen laitos

Liikenne- ja viestintäministeriö

Luonnonvarakeskus

Maa- ja metsätalousministeriö

Motiva Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Sitra

Suomen Akatemia

Suomen Kuntaliitto ry

Suomen ympäristökeskus SYKE

Teknologian tutkimuskeskus VTT

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ulkoministeriö

Valtioneuvoston kanslia

Ympäristöministeriö